ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Η ΑΓΟΡΑ ΟΙΝΟΥ

ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Σύνταξη: Δημήτριος Θωμόπουλος
Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Μάιος 2019

1A Holland Park, London W11 3TP, UK |T. 0044 (0) 20 7727 8860 F. 0044 (0) 20 7727 9934 |
Email: ecocom.london@mfa.gr | Webpage: www.agora.mfa.gr

Περιεχόμενα

Α. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΟΙΝΟΥ 3
1. Περιγραφή κλάδου – Γενικά Χαρακτηριστικά 3
2. Ιστορική αναδρομή 4

Β. ΠΡΟΣΦΟΡΑ – ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 5
1. Δομή και εξέλιξη εγχώριας παραγωγής 5
2. Προοπτικές της εγχώριας παραγωγής 5

Γ. ΖΗΤΗΣΗ - ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ 7
1. Μέγεθος αγοράς – εξέλιξη κατανάλωσης οίνου 7
2. Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης 12

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ 15
1. Ροές εμπορίου 15
2. Ανάλυση εξαγωγών - εισαγωγών 16

Ε. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΒΡΕΤΑΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ – ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ 22
1. Αγοραστική συμπεριφορά 22
2. Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής 25
3. Βαθμός συγκέντρωσης 27
4. Τιμές λιανικής πώλησης 28
5. Παρουσία ελληνικών προϊόντων οίνου 31

ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 37
1.Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της αγοράς οίνου 37
2. Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό 38

Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 39
1. Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση – προσφορά 39
2. Προοπτικές ελληνικών οίνων 41

Α. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΟΙΝΟΥ

1. Περιγραφή κλάδου – Γενικά Χαρακτηριστικά

Το ΗΒ είναι η 6η σημαντικότερη αγορά οίνου παγκοσμίως. Η εγχώρια παραγωγή οίνου, καίτοι ραγδαία αυξανόμενη, είναι περιορισμένη και καλύπτει μόλις το 1% της εγχώριας αγοράς. Η μικρή εγχώρια παραγωγή έχει σαν αποτέλεσμα το Ηνωμένο Βασίλειο να είναι η 2η σημαντικότερη εισαγωγική αγορά οίνου στον κόσμο.

Το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας της βρετανικής αγοράς οίνου εκτιμάται σε 20 δισ. λίρες ενώ υποστηρίζει σχεδόν 270.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας. Οι λιανικές πωλήσεις ανέρχονται στο ποσόν των 10,8 δισ. λιρών (χωρίς φόρους), ενώ η συνολική εισφορά της αγοράς στα δημόσια έσοδα (ΦΠΑ, ΕΦΚ, φόροι κερδών και εισοδήματος) εκτιμάται στο ποσόν των 9,5 δισ. Λιρών. [2]

Η αγορά οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι εξόχως ανταγωνιστική και εστιασμένη στην τιμή. Η πλειονότης των πωλήσεων κρασιού στο ΗΒ (πάνω από 80%, βάσει όγκου και 60% βάσει αξίας) γίνεται μέσω των καταστημάτων λιανικής πώλησης (κρύα αγορά/off-trade). Οι υπόλοιπες πωλήσεις πραγματοποιούνται σε μπαρ, εστιατόρια, ξενοδοχεία και άλλους χώρους παροχής υπηρεσιών εστίασης (ζεστή αγορά/on-trade).

Το λευκό κρασί έχει ελαφρώς μεγαλύτερη κατανάλωση από το κόκκινο. Ο αφρώδης οίνος είναι η κατηγορία που παρουσιάζει την μεγαλύτερη ανάπτυξη τα τελευταία έτη, κυρίως το ιταλικό Prosecco, που θεωρείται ότι έχει καλύτερη σχέση αξίας προς τιμή από ό, τι η σαμπάνια. Τα κρασιά με γεύση φρούτου, τα οργανικά και αυτά χαμηλής ή καθόλου αλκοόλης είναι νέα προϊόντα με δυναμική ανάπτυξη.

Σε γενικές γραμμές, η αγορά οίνου του Ηνωμένου Βασιλείου αναμένεται μελλοντικά να ακολουθήσει χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, καθώς αντιμετωπίζει μια σειρά προκλήσεων. Παρότι η αξία πωλήσεων αυξάνεται, επηρεαζόμενη εν μέρει από την άνοδο των τιμών και των φόρων, αλλά και από μια ευδιάκριτη μετατόπιση μεταξύ των καταναλωτών προς την επιλογή της ποιότητας έναντι της ποσότητας, οι όγκοι παρουσιάζουν πτωτική πορεία (ιδίως στους ήρεμους οίνους). Η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση του καταναλωτικού κοινού σε θέματα υγιεινής διατροφής, σε συνδυασμό με την αλλαγή του τρόπου ζωής και των καταναλωτικών προτιμήσεων, έχουν οδηγήσει σε διαρκώς μειούμενη κατά κεφαλήν κατανάλωση κρασιού και γενικότερα οινοπνευματωδών. Υπό συζήτηση είναι, επίσης, πιθανές φορολογικές πολιτικές για την παροχή κινήτρων για προϊόντα χαμηλότερης περιεκτικότητας σε αλκοόλ, και αλλαγές στη σήμανση προκειμένου να αναφέρονται πληροφορίες που θα αποτρέπουν τους καταναλωτές από υπερβολική κατανάλωση. Αστάθμητοι παράγοντες βραχυχρόνια, αποτελούν η επίδραση του Brexit στην ισοτιμία της λίρας και η τελική συμφωνία για το τελωνειακό καθεστώς μεταξύ ΗΒ – ΕΕ, καθώς και οι δύο μπορούν να επηρεάσουν άμεσα την κατανάλωση, μέσω της αύξησης των τιμών εισαγωγής.

Το ελληνικό κρασί έχει αποκτήσει ανανεωμένο δυναμισμό τα τελευταία χρόνια, λόγω των γενικότερων ανακατατάξεων του τομέα και της τάσης για πειραματισμούς με λιγότερο γνωστές ποικιλίες και χώρες προέλευσης, αλλά και της δραστηριοποίησης νέων Ελλήνων μεταναστών στον ευρύτερο κλάδο (εμπόριο, διανομή και εστίαση). Οι περισσότερες ευκαιρίες για το ελληνικό κρασί εστιάζονται στους εισαγωγείς οι οποίοι καλύπτουν την εξυπηρέτηση των ανεξάρτητων καταστημάτων λιανικής πώλησης οίνου και το λιγότερο ευαίσθητο στις τιμές τομέα της μαζικής εστίασης. Η προώθηση μιας ποικιλίας με μια περιφερειακή ιστορία που αντικατοπτρίζει την ιδιαιτερότητα της οινοπαραγωγής γίνεται πιο εύκολα αποδεκτή και δημοφιλής, καθώς οι καταναλωτές επιδεικνύουν μεγαλύτερη διάθεση δοκιμών

[2] στοιχεία WSTA

λιγότερο γνωστών ποικιλιών. Για την καλύτερη προώθηση του ελληνικού κρασιού, απαιτείται βεβαίως πύκνωση των προωθητικών ενεργειών, καθώς και συντονισμός και συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών για οργανωμένες και στοχευμένες δράσεις.

2. Ιστορική αναδρομή

Ιστορικά, η αμπελουργία δεν είναι άγνωστη στη Βρετανία, παρότι η εγχώρια παραγωγή είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Οι Ρωμαίοι εισήγαγαν το κρασί και την αμπελουργία στην Αγγλία και την Ουαλία κατά την περίοδο της κατάκτησής της βρετανικής νήσου. Η οινοποιία συνεχίστηκε μέχρι την εποχή των Νορμανδών, με περισσότερους από 45 αμπελώνες στη νότια Αγγλία να αναφέρονται στο απογραφικό βιβλίο Domesday του 11ου αιώνα. Μεγάλο μέρος αυτού παραγόταν από μοναστήρια και προοριζόταν για το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Την εποχή του Ερρίκου VIII, βάσει απογραφής, υπήρχαν 139 μεγάλοι αμπελώνες στην Αγγλία και την Ουαλία, 11 από τους οποίους ανήκαν στο στέμμα, 67 σε οικογένειες ευγενών και 52 στην εκκλησία. Έκτοτε ο αριθμός των αμπελώνων μειώθηκε κυρίως λόγω της διάλυσης των μοναστηριών από τον Ερρίκο VIII και των μη ευνοϊκών καιρικών συνθηκών.

Ήδη από το Μεσαίωνα, κατά την περίοδο βασιλείας των Plantagenet, η αγγλική αγορά ήταν ο κύριος πελάτης κρασιών από το Bordeaux. Όμως, κατά τη διάρκεια της αγγλογαλλικής σύγκρουσης (17ος-18ος αι.), η Βρετανία επέβαλε υψηλούς δασμούς στο γαλλικό κρασί. Αυτή η εξέλιξη έστρεψε την Αγγλία να γίνει κύριος καταναλωτής γλυκών, ενισχυμένων οίνων (fortified) όπως το sherry, το port και ο οίνος της Μαδέρας από την Ισπανία και την Πορτογαλία.

Η εγχώρια παραγωγή επηρεάστηκε αρνητικά από τις επιδημίες της φυλλοξήρας και του περονόσπορου στα μέσα του 19ου αιώνα, ενώ το 1860, η βρετανική κυβέρνηση στο πλαίσιο της υποστήριξης του ελεύθερου εμπορίου μείωσε δραστικά τον φόρο επί των εισαγόμενων, θέτοντας ουσιαστικά το εγχώριο κρασί εκτός ανταγωνισμού.

Η περίοδος από την έναρξη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου μέχρι λίγο μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου είναι η μοναδική περίοδος σε δύο χιλιετίες που δεν καλλιεργήθηκαν αμπέλια σε εμπορική βάση στην Αγγλία ή την Ουαλία, καθώς δόθηκε προτεραιότητα στις καλλιέργειες κάλυψης βασικών αναγκών, ενώ επεβλήθη δελτίο στη διανομή ζάχαρης.

Η αμπελουργία επανήλθε δυναμικά από τη δεκαετία του '70 έως σήμερα για σειρά παραγόντων. Πρώτον, λόγω της κλιματικής αλλαγής, υπήρξε αύξηση της θερμοκρασίας, καθιστώντας αρκετά τμήματα της Ουαλίας και της Νότιας Αγγλίας (Hampshire, Sussex, Kent, Essex, Suffolk, Berkshire και Cambridgeshire) αρκετά ξηρά και ζεστά, ώστε να καλλιεργούν σταφύλια υψηλής ποιότητας. Τα πρώτα αγγλικά κρασιά επηρεάστηκαν από τα γλυκά γερμανικά κρασιά που ήταν δημοφιλή στη δεκαετία του '70. Επίσης, η αναγέννηση της αμπελουργίας στο Ηνωμένο Βασίλειο σχετίζεται με την παραδοσιακή ενασχόληση παραγωγής «οικιακών» οινοπνευματωδών που για κάποια χρόνια είχε απαγορευθεί στο HB, καθώς και με την αυξανόμενη επιθυμία των καταναλωτών για αγορές τοπικών προϊόντων και ενίσχυση τοπικών παραγωγών.

Β. ΠΡΟΣΦΟΡΑ – ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

1. Δομή και εξέλιξη εγχώριας παραγωγής

Η παραγωγή κρασιού στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν ιστορικά δυσχερής λόγω του ψυχρού κλίματος. Τα θερμότερα καλοκαίρια των τελευταίων ετών συνέβαλαν στην αύξηση των επενδύσεων σε αμπέλια, της παραγωγής και της πώλησης κρασιών. Το μεγαλύτερο μέρος του παραγόμενου κρασιού είναι λευκά και αφρώδη, με την πλειονότητα των αμπελώνων να βρίσκονται στη Νότια Αγγλία και την Ουαλία, όπου το κλίμα είναι θερμότερο και ξηρότερο από αυτό των βόρειων περιοχών. Τα ασβεστολιθικά εδάφη του Sussex, του Kent και άλλων περιοχών της νότιας Αγγλίας είναι κατάλληλα για την καλλιέργεια των σταφυλιών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αφρώδους οίνου, και ιδιαίτερα στις νότιες πλαγιές, το κλίμα, τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια, είναι αρκετά ζεστό.

Σύμφωνα με την Οργάνωση Βρετανών Οινοπαραγωγών (Wines of Great Britain), υπάρχουν 522 αμπελώνες συνολικής έκτασης 2.900 εκταρίων στην Αγγλία και την Ουαλία, 164 οινοποιεία, όπου απασχολούνται περίπου 2.000 άτομα. Το 2017 φυτεύτηκαν περίπου 1 εκ. αμπέλια και εκτιμάται ότι το 2018 θα φυτευτούν ακόμη 1,6 εκ.. Κατά τα τελευταία δέκα χρόνια, η αμπελοοινική έκταση στην Αγγλία έχει υπερδιπλασιαστεί.

Παρότι οι πωλήσεις αγγλικών και ουαλικών κρασιών διπλασιάστηκαν πέρυσι, η έλλειψη σημαντικού όγκου παραγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο σημαίνει ότι έχει αμελητέα επίδραση σε στοιχεία της αγοράς (αποτελεί λιγότερο από το 1% του συνολικού μεγέθους της αγοράς κρασιού).

Πέρα από την εγχώρια παραγωγή, άξια επισήμανσης αποτελεί η αυξανόμενη εμφιάλωση εισαγόμενων οίνων σε εμφιαλωτήρια στο Ηνωμένο Βασίλειο. Εμφιαλωτήρια διαθέτουν είτε εξειδικευμένες εταιρείες (contract bottlers) είτε εταιρείες εμπόρων/παραγωγών οίνου (π.χ. οι αυστραλιανών συμφερόντων Accolade Wines και Treasury Wine Estates). Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του κλαδικού περιοδικού Harpers, περίπου 4 στις 10 φιάλες (εκτιμάται περίπου 600 εκατ. φιάλες ετησίως) που καταναλώνονται στην αγορά εμφιαλώνονται στο ΗΒ. Πηγές του εμπορίου προβλέπουν μια συνεχιζόμενη ανοδική τάση και πιστεύεται ότι το Ηνωμένο Βασίλειο έχει τη δυνατότητα να εμφιαλώσει 60% της κατανάλωσης στην αγορά κρασιού.

Η παραγωγή κρασιού στην Αγγλία και την Ουαλία αυξάνεται τα τελευταία χρόνια, ξεκινώντας, βέβαια, από χαμηλή βάση. Η παραγωγή ανήλθε σε 5,9 εκ. φιάλες το 2017 και 15,6 εκατ. φιάλες το 2018 (ιστορικό υψηλό).[3]

Οι αφρώδεις οίνοι αντιπροσωπεύουν το 69% της παραγωγής και το υπόλοιπο είναι ήρεμοι οίνοι (κυρίως λευκοί, λιγότερο κόκκινο και ροζέ). Συχνά γίνεται παραλληλισμός μεταξύ αγγλικού αφρώδους οίνου και σαμπάνιας, καθώς το κλίμα και η σύνθεση του εδάφους της Νοτιοανατολικής Αγγλίας είναι παρόμοια με την περιοχή της Καμπανίας της Γαλλίας. Οι πιο δημοφιλείς ποικιλίες σταφυλιών που καλλιεργούνται στην Αγγλία είναι Pinot Noir (30%), Chardonnay (29%), Pinot Meunier (11%) και Bacchus (7%).[4]

2. Προοπτικές της εγχώριας παραγωγής

Η φύτευση αμπελιών έχει αυξηθεί ραγδαία και αυτό θα συνεχιστεί, καθώς οι υψηλότερες θερμοκρασίες, η αυξημένη τεχνογνωσία των Βρετανών παραγωγών κρασιού και τα βραβεία γεύσης σε διεθνές επίπεδο οδηγούν σε αυξημένη αισιοδοξία. Για το 2019 πρόκειται να φυτευτούν ακόμα 2

[3] Για ιστορικά δεδομένα της εγχώριας παραγωγής: https://www.winegb.co.uk/wp-content/uploads/2018/05/UK-vineyards-data-1975-2016-WSB-1.pdf

[4] https://www.winegb.co.uk/wp-content/uploads/2019/04/WineGB-Infographics-Leaflet-2019-4pp.pdf

εκατομμύρια αμπέλια. Οι προβλέψεις του βρετανικού Συνδέσμου αναφέρουν παραγωγή 40 εκατομμυρίων μπουκαλιών ετησίως το 2040.

Οι πρόσφατες επενδύσεις σε νέους αμπελώνες από τους παραγωγούς της σαμπάνιας Taittinger στο Kent και της Pommery στο Hampshire αποτελούν ένα ισχυρό μήνυμα του επενδυτικού δυναμισμού στην αμπελουργία και την οινοποίηση στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η εγχώρια παραγωγή ενισχύεται και από τη θετική αντιμετώπιση των λιανεμπόρων και των καταναλωτών που είναι θετικά διακείμενοι στην τοπική παραγωγή αγροτοδιατροφικών προϊόντων. Αλυσίδες σουπερ-μάρκετ, όπως η Tesco, τοποθετούν στα ράφια τους τοπικούς αφρώδεις οίνους, ενώ στη μαζική εστίαση πολλά εστιατόρια αντικαθιστούν τη σαμπάνια με αγγλικό αφρώδες κρασί στις λίστες κρασιών τους, παρότι ο αγγλικός αφρώδης οίνος κυριαρχείται από μικρότερους παραγωγούς και πωλείται σε υψηλότερη τιμή σε σχέση με το prosecco και αντίστοιχους αφρώδεις οίνους.

Γ. ΖΗΤΗΣΗ - ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

1. Μέγεθος αγοράς – εξέλιξη κατανάλωσης οίνου

Το 2017, το Ηνωμένο Βασίλειο βρέθηκε στη έκτη θέση κατάταξης όσον αφορά την κατανάλωση οίνου. Οι Ηνωμένες Πολιτείες παραμένουν ο υπ' αριθμόν ένα καταναλωτής ακολουθούμενες από τη Γαλλία, την Ιταλία, τη Γερμανία και την Κίνα. Η συνολική κατανάλωση αλκοόλ στο ΗΒ έχει μειωθεί κατά 20% κατά τα τελευταία δέκα χρόνια. Οι ανησυχίες για την υγεία είναι η βασική κινητήρια δύναμη, με την αλλαγή του τρόπου ζωής και την υιοθέτηση υγιεινών τρόπων διατροφής που περιλαμβάνουν αποχή από οτιδήποτε θεωρείται βλαβερό για την υγεία (αλκοόλ, λίπος, ζάχαρη, κόκκινο κρέας κ.ο.κ.).

Εντούτοις, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας του ΗΒ, οι καταναλωτικές δαπάνες για οινοπνευματώδη ποτά αυξήθηκαν κατά 13% από το 2007. Στο αποκορύφωμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η καταναλωτική δαπάνη μειώθηκε (μεταξύ 2007 και 2009), αλλά στη συνέχεια αυξάνεται ετησίως. Ένα μεγάλο μέρος της αύξησης των δαπανών οφείλεται στη αύξηση των φόρων και ειδικότερα του ειδικού φόρου κατανάλωσης (βλ. Ενότητα: Θεσμικό Πλαίσιο).

Πίνακας 1: Ποσότητες οίνου προς κατανάλωση στο ΗΒ, 2008-2018

	Ποσότητες προς κατανάλωση σε εκατ. λίτρα			
	Κάτω από 15% ABV			
	Ήρεμος	Αφρώδης	Άνω 15% ABV	Σύνολο οίνου από νωπά σταφύλια
Έτος				
2008	1.243	75	32	1.349
2009	1.174	72	22	1.268
2010	1.190	79	22	1.291
2011	1.184	80	22	1.286
2012	1.171	87	22	1.280
2013	1.159	93	23	1.274
2014	1.124	112	20	1.256
2015	1.121	138	20	1.278
2016	1.118	155	21	1.293
2017	1.132	163	20	1.315
2018	1.111	161	19	1.290

Πηγή: HMRC, Alcohol Bulletin, Jan. 2019

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ανωτέρω πίνακα της HMRC[5], η συνολική ποσότητα οίνου που διατέθηκε για κατανάλωση το 2018 ανήλθε σε 1,29 δισεκ. λίτρα μειωμένη κατά -2% σε σχέση με το 2017. Η εκτιμώμενη ποσότητα προς κατανάλωση παραμένει την τελευταία δεκαετία σταθερή σε γενικές γραμμές. Όμως παρατηρείται σημαντική διαφοροποίηση ως προς τις κατηγορίες. Ειδικότερα, η ποσότητα ήρεμου οίνου (still wine) προς διάθεση έχει μειωθεί σε σχέση με το 2008 κατά -11%. Αντίθετα, τη δεκαετία 2008-2018 η διάθεση αφρώδους οίνου έχει αυξηθεί κατά 115%. Σημαντική μείωση παρατηρείται για το ίδιο διάστημα και στη διάθεση οίνων με περιεκτικότητα αλκοόλ άνω του 15% (-42%). Επισημαίνεται ότι παρά τη σημαντική άνοδο του αφρώδους οίνου από μερίδιο 5,5% (2008) σε

[5] Η Υπηρεσία Εσόδων και Τελωνείων (HMRC) υπολογίζει τις ποσότητες που απελευθερώνονται προς κατανάλωση για τον υπολογισμό του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης που επιβάλλεται στο κρασί. **Βλ. Ενότητα: Θεσμικό Πλαίσιο**

μερίδιο 12,5% (2018), οι ήρεμοι οίνοι διατηρούν μερίδιο 86%.

Αναφορικά με τις **χώρες προέλευσης**, η Αυστραλία, η Ιταλία, οι ΗΠΑ και η Γαλλία είναι οι σημαντικότερες χώρες βάσει όγκου πωλήσεων. Σύμφωνα με στοιχεία της WSTA για το 2016 (κατωτέρω Πίνακας 2), οι πωλήσεις ανήλθαν σε 135 εκατ. κιβώτια (περιλαμβάνουν 12 φιάλες των 750 ml), εκ των οποίων 120 εκατ. ήταν ήρεμοι οίνοι, 13 εκατ. αφρώδεις και 2 εκατ. ενισχυμένοι.

Πίνακας 2: Πωλήσεις οίνων στο ΗΒ βάσει όγκου, στοιχεία 2016

	χιλ. 9L Κιβώτια	% μεταβολή 2016/15
ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΝΩΝ	**134.567**	**0**
Ήρεμοι Οίνοι	119.682	-1
Κόκκινοι	51.728	-2
Λευκοί	54.379	0
Ροζέ	13.575	-2

	χιλ. 9L Κιβώτια	% μεταβολή 2016/15
Ενισχυμένοι Οίνοι	2.065	-2
Sherry	1.069	-4
Port	954	0
Λοιποί	42	-2
Αφρώδεις Οίνοι	12.820	3

	Χώρα Προέλευσης Ήρεμοι Οίνοι	χιλ. 9L Κιβώτια	% μεταβολή 2016/15
1	**Αυστραλία**	25.038	0
2	**ΗΠΑ**	16.713	1
3	**Γαλλία**	15.144	-3
4	**Ιταλία**	14.658	-5
5	**Ισπανία**	12.587	-2
6	**Χιλή**	11.116	3
7	**Νότια Αφρική**	9.524	-5
8	**Νέα Ζηλανδία**	5.182	2
9	**Αργεντινή**	3.153	10
10	**Γερμανία**	2.380	-15

	Χώρα Προέλευσης Αφρώδεις Οίνοι	χιλ. 9L Κιβώτια	% μεταβολή 2016/15
1	**Ιταλία**	7.138	12
2	**Γαλλική Σαμπάνια**	2.595	2
3	**Ισπανία**	1.929	-15
4	**ΗΒ**	300	8
5	**Γαλλία**	291	-17
6	**Αυστραλία**	288	-4
7	**ΗΠΑ**	92	-11
8	**Λοιπές**	190	-6
9	**Σύνολο**	12.820	3
10	**Σύνολο εκτός Σαμπάνιας**	10.226	4

Πηγή: WSTA Report 2016, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Σύμφωνα με έρευνα της Euromonitor (κατωτέρω πίνακας 3), ο συνολικός όγκος πωλήσεων ανήλθε το 2017 σε 1,36 δισ. λίτρα, ουσιαστικά αμετάβλητος σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Εκτιμάται δε ότι θα ανέλθει σε 1,5 δισ. λίτρα μέχρι το 2021.

Πίνακας 3: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: Σε όγκο, 2012-2017

Εκ. λίτρα	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Οίνοι από σταφύλια	**1.233,6**	**1.221,9**	**1.202,1**	**1.188,8**	**1.177,8**	**1.168,3**
- Λευκοί οίνοι	576,2	579,6	579,2	581,3	581,9	582,7
- Κόκκινοι οίνοι	475,6	464,6	454,5	446,9	439,9	433,6
- Ροζέ οίνοι	181,9	177,7	168,4	160,6	156,0	152,0
Αφρώδεις οίνοι	**82,0**	**87,3**	**95,5**	**106,8**	**118,3**	**128,6**
- Σαμπάνια	20,4	20,3	20,5	20,9	20,9	20,5
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	61,6	67,0	75,0	85,9	97,4	108,1
Γλυκείς/Ενισχυμένοι οίνοι & Βερμούτ	**57,0**	**56,1**	**56,0**	**55,9**	**56,3**	**56,7**
- Port	9,0	8,6	9,0	9,1	9,2	9,4
- Sherry	15,9	15,2	14,3	13,8	13,3	13,0
- Βερμούτ	11,0	10,7	10,6	10,8	10,9	11,0
- Άλλοι γλυκείς οίνοι	21,0	21,6	22,1	22,4	22,9	23,3
Οίνοι όχι από σταφύλια	**3,0**	**3,1**	**3,2**	**3,3**	**3,3**	**3,4**
- Οίνοι από φρούτα	2,5	2,6	2,7	2,8	2,8	2,9
- Άλλα είδη κρασιού	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Σύνολο	**1.375,7**	**1.368,4**	**1.356,8**	**1.354,8**	**1.355,7**	**1.357,0**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press

Αναφορικά με το **σημείο πώλησης**, η πλειονότης των πωλήσεων κρασιού στο Ηνωμένο Βασίλειο (πάνω από 80% βάσει όγκου και 60% βάσει αξίας) πραγματοποιείται μέσω καταστημάτων λιανικής πώλησης (**κρύα αγορά/off-trade**»). Οι υπόλοιπες πωλήσεις πραγματοποιούνται σε μπαρ, εστιατόρια, ξενοδοχεία και χώρους μαζικής εστίασης ή επιτόπιας κατανάλωσης (**ζεστή αγορά/on-trade**).

Πίνακας 4: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή συνολικού όγκου 2012-2017

% μεταβολή όγκου	2016/17	2012-17 CAGR	2012/17 Σύνολο
Οίνοι από σταφύλια	**-0,8**	**-1,1**	**-5,3**
- Λευκοί οίνοι	0.1	0.2	1.1
- Κόκκινοι οίνοι	-1,4	-1,8	-8,8
- Ροζέ οίνοι	-2,5	-3,5	-16,4
Αφρώδεις οίνοι	**8,7**	**9,4**	**56,8**
- Σαμπάνια	-1,7	0,1	0,4
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	10,9	11,9	75,5
Γλυκείς οίνοι & Βερμούτ	**0,8**	**-0,1**	**-0,5**
- Port	1.9	0.8	4.2
- Sherry	-2,5	-4,0	-18,4
- Βερμούτ	1,0	-0,1	-0,5
- Άλλοι γλυκείς οίνοι	2,1	2,1	11,0
Οίνοι όχι από σταφύλια	**2,1**	**2,6**	**13,7**
- Οίνοι από φρούτα	2,6	3,2	17,1
- Άλλα είδη κρασιού	-0,6	-0,7	-3,4
Σύνολο	**0,1**	**-0,3**	**-1,4**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Όσον αφορά τις **ποικιλίες,** στο κανάλι off-trade, βάσει όγκου, τα λευκά κρασιά έχουν μερίδιο 47%, τα κόκκινα 42% και τα ροζέ 11%. Οι πιο δημοφιλείς ποικιλίες κόκκινων είναι Shiraz, Merlot, Malbec (ισχυρή δυναμική), Tempranillo, Cabernet Sauvignon, Côtes du Rhône και οίνοι ποικιλιακής σύνθεσης (blended).[6] Επίσης, θετική τάση παρουσιάζουν οι ποικιλίες Grenache, Chianti, Sangiovese. Αντίστοιχα για τις λευκές ποικιλίες, οι τρεις που ξεχωρίζουν συγκεντρώνοντας το 60-70% των πωλήσεων λιανικής, τόσο σε όγκο όσο και σε αξία, είναι οι Sauvignon Blanc, Pinot Grigio και Chardonnay, ακολουθούμενες από απόσταση από ποικιλίες όπως Soave και Bourgogne.

Πίνακας 5: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: Σε Αξία 2012-2017

Εκ. λίρες	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Οίνοι από σταφύλια	**11.926,5**	**12.132,0**	**12.118,2**	**12.076,7**	**12.040,1**	**12.170,3**
- Λευκοί οίνοι	5.983,8	6.098,2	6.146,0	6.174,9	6.194,4	6.320,7
- Κόκκινοι οίνοι	4.725,2	4.798,0	4.766,5	4.721,0	4.678,1	4.661,0
- Ροζέ οίνοι	1.217,5	1.235,7	1.205,6	1.180,8	1.167,7	1.188,6
Αφρώδεις οίνοι	**1.783,1**	**1.915,3**	**2.073,7**	**2.230,2**	**2.367,1**	**2.538,3**
- Σαμπάνια	1.020,7	1.050,1	1.085,4	1.117,8	1.126,0	1.154,9
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	762,4	865,2	988,3	1,112,5	1,241,0	1,383,3
Γλυκείς οίνοι και Βερμούτ	**482,8**	**483,6**	**493,8**	**498,7**	**504,5**	**522,3**
- Port	112,9	111,0	119,7	122,9	125,5	132,1
- Sherry	129,5	127,5	123,6	120,5	117,9	117,7
- Βερμούτ	125,9	125,4	125,9	127,8	130,1	134,5
- Άλλοι γλυκείς οίνοι	114,5	119,7	124,6	127,5	131,1	138,0
Οίνοι όχι από σταφύλια	**35,6**	**37,3**	**38,7**	**40,0**	**40,7**	**42,2**
- Οίνοι από φρούτα	21,4	23,0	24,5	25,9	26,6	27,8
- Άλλα είδη κρασιού	14,1	14,3	14,2	14,1	14,1	14,4
Σύνολο	**14.227,9**	**14.568,2**	**14.724,4**	**14.845,5**	**14.952,4**	**15.273,1**

Πηγή:Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Πίνακας 6: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή συνολικής αξίας 2012-2017

% μεταβολή τρέχουσας αξίας,	2016/17	2012-17 CAGR	2012/17 Σύνολο
Οίνοι από σταφύλια	**1.1**	**0.4**	**2.0**
- Λευκοί οίνοι	2.0	1.1	5.6
- Κόκκινοι οίνοι	-0.4	-0.3	-1.4
- Ροζέ οίνοι	1.8	-0.5	-2.4
Αφρώδεις οίνοι	**7.2**	**7.3**	**42.3**
- Σαμπάνια	2.6	2.5	13.1
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	11.5	12.7	81.4
Γλυκείς/Ενισχυμένοι Οίνοι & Βερμούτ	**3.5**	**1.6**	**8.2**
- Port	5.3	3.2	17.0
- Sherry	-0.1	-1.9	-9.1
- Βερμούτ	3.4	1.3	6.9
- Άλλοι Γλυκείς/Ενισχυμένοι Οίνοι	5.3	3.8	20.5

[6] https://www.thedrinksbusiness.com/2019/02/the-six-most-valuable-red-wine-styles-in-the-uk-off-trade/

Οίνοι όχι από σταφύλια	**3.6**	**3.5**	**18.7**
- Οίνοι από φρούτα	4.3	5.4	29.8
- Άλλα είδη κρασιού	2.3	0.4	1.8
Σύνολο	**2.1**	**1.4**	**7.3**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Πίνακας 7: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): Όγκος 2012-2017

Εκ. λίτρα	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Off-trade	1.135,2	1.129,6	1.120,6	1.121,5	1.124,5	1.127,4
On-trade	240,5	238,8	236,2	233,3	231,2	229,7
Σύνολο	**1.375,7**	**1.368,4**	**1.356,8**	**1.354,8**	**1.355,7**	**1.357,0**

Πηγή:Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Πίνακας 8: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): % μεταβολή όγκου 2012-2017

% μεταβολή όγκου	2016/17	2012-17 CAGR	2012/17 Total
Off-trade	0,3	-0,1	-0,7
On-trade	-0,7	-0,9	-4,5
Σύνολο	**0,1**	**-0,3**	**-1,4**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Πίνακας 9: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): Αξία 2012-2017

Εκ. Λίρες	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Off-trade	8.574	8.822	8.941	9.063	9.165	**9.395**
On-trade	5.654	5.746	5.783	5.783	5.787	**5.878**
Σύνολο	**14.228**	**14.568**	**14.724**	**14.846**	**14.952**	**15.273**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press

Πίνακας 10: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): % μεταβολή αξίας 2012-2017

% μεταβολή τρέχουσας αξίας	2016/17	2012-17 CAGR	2012/17 Total
Off-trade	2,5	1,8	9,6
On-trade	1,6	0,8	4,0
Σύνολο	**2,1**	**1,4**	**7,3**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Στο κανάλι on-trade, βάσει όγκου, τα λευκά κρασιά έχουν μερίδιο 53,5%, τα κόκκινα 37,5% και τα ροζέ 9%. Όπως και στο κανάλι off-trade, το 70% των λευκών οίνων είναι από τις ποικιλίες Chardonnay, Pinot Grigio και Sauvignon Blanc ενώ στα κόκκινα η ποικιλία Merlot είναι η πιο δημοφιλής, ακολουθούμενη από τις Shiraz, Cabernet Sauvignon, Pinot Noir και Zinfandel. Οι οίνοι από τη Γαλλία και την Ιταλία κυριαρχούν στο συγκεκριμένο δίκτυο, καταλαμβάνοντας το 60% του όγκου και το 70% της αξίας. Χώρες όπως Ισπανία, Αυστραλία, ΗΠΑ, Χιλή και Ν. Αφρική ακολουθούν με μερίδια

8-10%, ενώ δυναμική εμφανίζει η Νέα Ζηλανδία. Η άνοδος των πωλήσεων της Prosecco οδήγησε σε αύξηση 23,3% των όγκων επιτόπιας κατανάλωσης αφρώδους οίνου και στην πτώση των πωλήσεων της σαμπάνιας κατά 11,7%.

2. Προοπτικές στην εξέλιξη της εγχώριας ζήτησης

Οι εκτιμήσεις για τις προοπτικές της εξέλιξης της ζήτησης δεν θα χαρακτηρίζονταν αισιόδοξες.

Η International Wine & Spirit Research (IWSR) προβλέπει ότι μέχρι το 2022, θα υπάρξει μείωση της κατανάλωσης ήρεμου οίνου κατά 11% σε 101 εκατ. κιβώτια από 114 εκατ. κιβώτια το 2017. Σύμφωνα με την IWSR, οι πωλήσεις ήρεμου οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο θα επηρεαστούν από τη συνεχιζόμενη αύξηση της κατανάλωσης αφρώδους οίνου, την υποκατάσταση από άλλα οινοπνευματώδη (gin, whiskey, RTD, blended) και ποτά χαμηλής ή καθόλου περιεκτικότητας σε αλκοόλ, καθώς και μια γενική τάση μετριασμού της κατανάλωσης, καθώς περισσότεροι Βρετανοί απέχουν από το αλκοόλ.[7]

Σύμφωνα με τη Euromonitor, οι προοπτικές για το κρασί είναι ανάμεικτες. Το κρασί αναμένεται να καταγράψει μέχρι το 2022 μηδενικό Σύνθετο Ρυθμό Ετήσιας Ανάπτυξης[8] (GAGR), με το συνολικό όγκο πωλήσεων να παραμένει σε 1,38 δισεκατομμύρια λίτρα μέχρι το 2022. Οι εκτιμώμενοι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης των αφρωδών οίνων, των κρασιών με γεύση φρούτου και του Port αναμένεται να αντισταθμιστούν από μείωση του όγκου πωλήσεων για τις μεγαλύτερες κατηγορίες οίνων, όπως το κόκκινο και το ροζέ.

Πίνακας 11: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: Σε όγκο 2017-2021

Εκ. Λίτρα	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Οίνοι από σταφύλια	**1.168,3**	**1.160,6**	**1.153,7**	**1.148,8**	**1.144,6**	**1.141,3**
- Κόκκινοι οίνοι	433,6	428,2	423,5	419,7	416,4	413,8
- Ροζέ οίνοι	152,0	148,9	146,1	144,3	143,1	142,3
- Λευκοί οίνοι	582,7	583,5	584,1	584,7	585,1	585,2
Αφρώδεις οίνοι	**128,6**	**138,5**	**148,1**	**157,6**	**166,0**	**173,6**
- Σαμπάνια	20,5	20,2	19,9	19,6	19,4	19,1
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	108,1	118,3	128,2	137,9	146,6	154,5
Γλυκείς/Ενισχυμένοι Οίνοι και Βερμούτ	**56,7**	**57,2**	**57,7**	**58,2**	**58,7**	**59,3**
- Port	9,4	9,6	9,8	10,0	10,2	10,4
- Sherry	13,0	12,7	12,5	12,4	12,2	12,1
- Βερμούτ	11,0	11,1	11,2	11,2	11,3	11,3
- Λοιποί Ενισχυμένοι Οίνοι	23,3	23,8	24,2	24,6	25,0	25,4
Οίνοι όχι από σταφύλια	**3,4**	**3,4**	**3,5**	**3,6**	**3,6**	**3,7**
- Οίνοι από φρούτα	2,9	3,0	3,0	3,1	3,1	3,2
- Άλλα είδη κρασιού	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Σύνολο	**1.357,0**	**1.359,8**	**1.362,9**	**1.368,1**	**1.372,9**	**1.377,9**

Πηγή : Euromonitor International from trade associations, trade press, company research, trade interviews, trade sources

Πίνακας 12: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή όγκου 2017-2022

% μεταβολή όγκου	2017/18	2017-22 CAGR	2017/22 Total
Οίνοι από σταφύλια	**-0,7**	**-0,5**	**-2,3**
- Κόκκινοι οίνοι	-1,2	-0,9	-4,5

[7] https://www.thedrinksbusiness.com/2019/03/uk-sees-wine-decline-and-its-predicted-to-worsen/

[8] Ο σύνθετος ρυθμός ετήσιας αύξησης (Compound annual growth rate. - CAGR) μετρά τον ρυθμό απόδοσης μιας επένδυσης σε μια περίοδο επένδυσης 5 ή 10 ετών.

- Ροζέ οίνοι	-2,1	-1,3	-6,4
- Λευκοί οίνοι	0,1	0,1	0,4
Αφρώδεις οίνοι	**7,7**	**6,2**	**35,0**
- Σαμπάνια	-1,6	-1,4	-6,7
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	9,4	7,4	42,9
Γλυκείς/Ενισχυμένοι Οίνοι και Βερμούτ	**0,8**	**0,9**	**4,5**
- Port	2,0	2,1	10,7
- Sherry	-2,0	-1,4	-6,7
- Βερμούτ	0,9	0,6	3,1
- Λοιποί Ενισχυμένοι Οίνοι	1,9	1,7	9,0
Οίνοι όχι από σταφύλια	**1,6**	**1,5**	**7,9**
- Οίνοι από φρούτα	2,0	1,8	9,2
- Άλλα είδη κρασιού	-0,3	-0,1	-0,3
Σύνολο	**0,2**	**0,3**	**1,5**

Πηγή: Euromonitor International from trade associations, trade press, company research, trade interviews, trade sources

Πίνακας 13: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: Σε αξία 2017-2022

Εκ. Λίρες	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Οίνοι από σταφύλια	**12,.170,3**	**11,984,6**	**11.890,0**	**11.823,7**	**11.768,2**	**11.728,1**
- Κόκκινοι οίνοι	4.661,0	4.531,9	4.436,2	4.365,4	4.309,5	4.267,5
- Ροζέ οίνοι	1.188,6	1.177,4	1.165,6	1.158,0	1.152,8	1.149,3
- Λευκοί οίνοι	6.320,7	6.275,3	6.288,2	6.300,2	6.306,0	6.311,3
Αφρώδεις οίνοι	**2.538,3**	**2.628,3**	**2.720,3**	**2.822,6**	**2.899,8**	**2.980,1**
- Σαμπάνια	1.154,9	1,146,3	1.137,7	1.129,1	1.120,6	1.112,2
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	1.383,3	1,481,9	1.582,6	1.693,4	1.779,2	1.867,9
Γλυκείς/Ενισχυμένοι Οίνοι και Βερμούτ	**522,3**	**526,7**	**532,0**	**537,3**	**543,2**	**549,1**
- Port	132,1	135,4	138,6	141,8	145,2	148,7
- Sherry	117,7	115,5	114,0	112,7	111,6	110,6
- Βερμούτ	134,5	135,2	136,3	137,3	138,4	139,4
- Λοιποί Ενισχυμένοι Οίνοι	138,0	140,6	143,1	145,5	148,0	150,4
Οίνοι όχι από σταφύλια	**42,2**	**42,5**	**43,0**	**43,5**	**44,2**	**44,9**
- Οίνοι από φρούτα	27,8	28,2	28,6	29,1	29,6	30,2
- Άλλα είδη κρασιού	14,4	14,3	14,4	14,4	14,5	14,7
Σύνολο	**15.273,1**	**15.182,1**	**15.185,3**	**15.227,0**	**15.255,4**	**15.302,2**

Πηγή: Euromonitor International from trade associations, trade press, company research, trade interviews, trade sources

Πίνακας 14: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή αξίας 2017-2022

% μεταβολή αξίας	2017/2018	2017-22 CAGR	2017/22 Total
Οίνοι από σταφύλια	**-1,5**	**-0,7**	**-3,6**
- Κόκκινοι οίνοι	-2,8	-1,7	-8,4
- Ροζέ οίνοι	-0,9	-0,7	-3,3
- Λευκοί οίνοι	-0,7	0,0	-0,1
Αφρώδεις οίνοι	**3,5**	**3,3**	**17,4**
- Σαμπάνια	-0,7	-0,8	-3,7
- Άλλοι αφρώδεις οίνοι	7,1	6,2	35,0
Γλυκείς/Ενισχυμένοι Οίνοι και Βερμούτ	**0,8**	**1,0**	**5,1**
- Port	2,5	2,4	12,6
- Sherry	-1,9	-1,2	-6,1
- Βερμούτ	0,5	0,7	3,6
- Λοιποί Ενισχυμένοι Οίνοι	1,9	1,7	9,0
Οίνοι όχι από σταφύλια	**0,8**	**1,3**	**6,5**
- Οίνοι από φρούτα	1,3	1,7	8,7
- Άλλα είδη κρασιού	-0,2	0,4	2,2
Σύνολο	-0,6	0,0	0,2

Πηγή: Euromonitor International from trade associations, trade press, company research, trade interviews, trade sources

Η κρύα αγορά (off-trade) αναμένεται να διευρύνει την απόσταση από τη ζεστή αγορά (on-trade) τόσο σε όγκο όσο και σε αξία. Η διασκέδαση στο σπίτι καθώς και οι μικρές μισθολογικές αυξήσεις αποτελούν κύριους λόγους για την αυξανόμενη προτίμηση πολλών καταναλωτών του Ηνωμένου Βασιλείου για το φαγητό και το ποτό στο σπίτι πιο τακτικά, προκειμένου να εξοικονομήσουν έξοδα. Επίσης, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί ότι το 2018 αποτέλεσε μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά για τα εστιατόρια, καθώς πολλές αλυσίδες ήταν ζημιογόνες και αναγκάστηκαν να κλείσουν εκατοντάδες εστιατόρια.[9]

Η γενική επίγνωση για **θέματα υγείας και ευεξίας** και το ενδιαφέρον για άσκηση (fitness), έχουν αυξηθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, με συνέπεια πολλοί καταναλωτές του Ηνωμένου Βασιλείου να εγκαταλείπουν το αλκοόλ. Παράλληλα, διοργανώνονται εκστρατείες εναντίον του αλκοόλ, όπως η «Dry January» και η "Go Sober for October" οι οποίες ενθαρρύνουν τους Βρετανούς καταναλωτές να μην καταναλώνουν αλκοολούχα ποτά για μια παρατεταμένη χρονική περίοδο.

Η κατανάλωση οίνου απειλείται επίσης από **αντίπαλες κατηγορίες αλκοολούχων ποτών**. Αφενός παραδοσιακών, όπως η μπύρα, οι παραγωγοί των οποίων αναπτύσσουν καινοτόμες μεθόδους στην ανάπτυξη νέων προϊόντων προκειμένου να προκαλέσουν το γυναικείο καταναλωτικό κοινό, το οποίο κατά παράδοση προτιμά το κρασί, να πειραματιστεί με τη μπύρα. Αφετέρου καινοτόμων οινοπνευματωδών που συνδυάζουν γεύσεις και τύπους αλκοολούχων ποτών (blended) και απευθύνονται στο νεανικό κοινό.

Τέλος, η επίδραση του **Brexit** μέσω της υποτίμησης της λίρας και της αύξησης του κόστους των εισαγωγών έχει γίνει ήδη αισθητή στις τιμές λιανικής. Εάν προστεθεί στην επίδραση αυτή και η υψηλή φορολογική επιβάρυνση (ο ΕΦΚ έχει αυξηθεί κατά 50% τα τελευταία 10 χρόνια, από £ 1,46 σε ένα μπουκάλι κρασιού 750 ml το 2008, σε £ 2,23 το 2019) γίνεται αντιληπτό το μέγεθος των προκλήσεων που έχει να αντιμετωπίσει ο κλάδος.

Οι εκπτωτικές αλυσίδες και τα παντοπωλεία (convenience stores) συνεχίζουν να αποσπούν μερίδια αγοράς από τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής (υπεραγορές και τα σούπερ μάρκετ), καθώς οι καταναλωτές αναζητούν καλύτερες εναλλακτικές λύσεις.

Οι διαδικτυακές πωλήσεις κρασιού συνεχίζουν να αυξάνονται καθώς οι καταναλωτές αναζητούν ευκολία, ενώ παράλληλα οδηγείται από την επιθυμία για καλύτερη κατανόηση των διαφόρων ποικιλιών κρασιού μέσω των διαθέσιμων πληροφοριών. Η Vivino, για παράδειγμα, συνεχίζει να επεκτείνει το μερίδιο των πωλήσεών της και προσφέρει μια υπηρεσία παράδοσης στο σπίτι στους premium χρήστες της. Ομοίως η Majestic Wine, ο μεγαλύτερος ειδικός λιανοπωλητής κρασιού του Ηνωμένου Βασιλείου, απολάμβανε ισχυρές επιδόσεις μέσω του διαδικτυακού βραχίονα της Naked Wines, εν μέρει λόγω του τρόπου με τον οποίο το προσωπικό της κατόρθωσε να βοηθήσει τους πελάτες να κατανοήσουν καλύτερα τις ποικίλες επιλογές κρασιού που είναι διαθέσιμες σε αυτά με προσιτό τρόπο.

Πολλές εταιρείες έχουν υποστεί πτώση των περιθωρίων κέρδους τους, λόγω του Brexit. Η νέα σχέση μεταξύ Ηνωμένου Βασιλείου και ΕΕ θα επηρεάσει αναμφισβήτητα το μερίδιο των πωλήσεων μεταξύ των οίνων του Νέου και του Παλαιού Κόσμου. Με τις πωλήσεις των κρασιών του Ν. Κόσμου να αυξάνονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και οι εισαγωγές από τον κύριο παραγωγό της Γαλλίας να αρχίζουν να μειώνονται, ένας σκληρό Brexit ή no-deal Brexit είναι πιθανό να δει μια περαιτέρω αύξηση των οίνων από τον Νέο Κόσμο, ενώ ένα μαλακό Brexit θα ήταν πιο ευνοϊκό για τα κρασιά του Παλαιού Κόσμου.

[9] https://www.uhy-uk.com/news-events/news/profits-at-top-100-uk-restaurant-groups-plunge-80-to-just-37m-in-the-last-year/

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

1. Ροές εμπορίου

Λόγω της μικρής εγχώριας παραγωγής, το ΗΒ εξαρτάται αποκλειστικά από τις εισαγωγές για να καλύψει τη ζήτηση. Σημειώνεται, πάντως, ότι δεδομένου ότι οι ήρεμοι οίνοι πολύ σπάνια πωλούνται κατά το έτος της παραγωγής, καθώς η γεύση του κρασιού συνήθως βελτιώνεται με την ωρίμανση, ο όγκος των εισαγωγών κρασιού σε οποιοδήποτε δεδομένο έτος, δεν απηχεί κατ' ανάγκη τις πωλήσεις στους καταναλωτές κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους.

Αναφορικά με τις βρετανικές εξαγωγές, περίπου 8% της εγχώριας παραγωγής εξάγεται. Οι εξαγωγές τοπικών οίνων επίσης διπλασιάστηκαν το 2018 με τις μεγαλύτερες εξαγωγικές αγορές να είναι οι ΗΠΑ και η Σκανδιναβία, οι οποίες μαζί καταλαμβάνουν το 65% των συνολικών εξαγωγών. Πέραν, όμως, της εξαγωγής της τοπικής παραγωγής, το ΗΒ είναι σημαντικός εμπορικός κόμβος για το διεθνές εμπόριο οίνου (κυρίως πολυτελών οίνων/fine wines) με σημαντική επανεξαγωγική δραστηριότητα προς άλλες χώρες της Ευρώπης, τις ΗΠΑ και χώρες της Άπω Ανατολής.

Ο παρακάτω Πίνακας αποτυπώνει τις εμπορικές ροές από και προς το ΗΒ.

Πίνακας 15: Ροές Διεθνούς Εμπορίου Οίνου (HS 2204), ΗΒ, 2005-2018 (επιλεγμένα έτη)

	2018		2017		2010		2005	
2204 - Κρασιά από νωπά σταφύλια, στα οποία περιλαμβάνονται και τα εμπλουτισμένα με αλκοόλη κρασιά.	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)
Εξαγωγές	**608**	**128**	**554**	**110**	**428**	**76**	**128**	**39**
ΕΕ	259	116	223	99	180	64	63	33
Ολλανδία	51	29	47	25	28	8	5	4
Γαλλία	45	6	41	8	44	10	18	6
Ιρλανδία	44	19	37	17	40	19	24	13
Γερμανία	35	13	22	7	9	3	2	1
Δανία	23	11	23	11	16	6	5	3
Σουηδία	14	11	16	9	14	5	2	0
Ισπανία	12	8	8	6	1	1	1	1
Λοιπές ΕΕ	35	19	30	17	28	12	6	3
Εκτός ΕΕ	350	12	331	11	247	12	65	6
Χονγκ Κονγκ	204	2	195	2	165	2	9	0
ΗΠΑ	60	1	49	1	18	1	20	1
Σιγκαπούρη	25	0	22	0	12	0	6	0
Λοιπές εκτός ΕΕ	61	8	65	8	53	9	30	5
Εισαγωγές	**3.115**	**1.359**	**3.044**	**1.399**	**2.928**	**1.317**	**2.343**	**1.389**
ΕΕ	2.018	676	1.981	739	1.845	625	1.365	744
Γαλλία	886	153	883	190	971	197	772	267
Ιταλία	659	289	629	303	419	223	251	241
Ισπανία	234	131	229	137	229	107	164	101
Γερμανία	124	61	128	66	113	46	104	102
Πορτογαλία	55	21	56	20	55	18	46	18
Βέλγιο	14	5	16	6	23	13	5	2
Ουγγαρία	10	7	8	6	9	4	6	4
Λοιπές ΕΕ	36	10	32	11	25	18	16	10
Εκτός ΕΕ	1.097	683	1.063	660	1.083	691	979	645
Αυστραλία	253	227	243	222	362	261	482	281
Νέα Ζηλανδία	239	80	257	79	151	50	76	24

Χιλή	184	108	180	108	198	121	108	84
ΗΠΑ	180	126	163	111	159	124	132	110
Νότια Αφρική	117	104	107	106	137	109	127	112
Αργεντινή	82	33	77	29	33	16	27	24
Ελβετία	26	0,1	20	0,1	28	0,2	13	0,4
Λοιπές εκτός ΕΕ	16	5	16	4	14	10	14	10

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

2. Ανάλυση εξαγωγών - εισαγωγών

Προχωρώντας στη ανάλυση με βάση τη **χώρα προέλευσης**, η βρετανική αγορά οίνου έχει υποστεί μετάλλαξη σε σχέση με πριν 20 χρόνια. Ενώ κάποτε το εμφιαλωμένο γαλλικό κρασί διατηρούσε την πρωτοκαθεδρία, η κυριαρχία αυτή άρχισε σταδιακά να διαβρώνεται, τόσο από κρασιά του Νέου Κόσμου, όσο και από τον Παλαιό (Ιταλία, Ισπανία). Η Αυστραλία έγινε ο σημαντικότερος προμηθευτής βάσει όγκου στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2004, ενώ η Ιταλία εξάγει, πλέον, μεγαλύτερες ποσότητες εμφιαλωμένου οίνου από τη Γαλλία. Αντίστοιχες μεταβολές έχουν υπάρξει και για άλλους προμηθευτές, όπως για παράδειγμα η μετεωρική άνοδος χωρών όπως η Αργεντινή.

Σχηματικά, η ανάλυση βάσει της χώρας προέλευσης θα εντόπιζε τρεις μεγάλες κατηγορίες εισαγωγέων. Στην πρώτη κατηγορία, εντάσσονται οι 11 σημαντικότερες χώρες-εξαγωγείς. Οι εισαγωγές οίνου από τον Παλαιό Κόσμο (Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Γερμανία) γίνονται ως επί το πλείστον με τον παραδοσιακό τρόπο του εμφιαλωμένου οίνου. Οι εισαγωγές από το Νέο Κόσμο (Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, ΗΠΑ, Αργεντινή, Χιλή, Νότια Αφρική) γίνονται όλο και περισσότερο σε μορφή χύμα και εμφιάλωση εντός του ΗΒ. Τα πιο ευκρινή παραδείγματα αυτής της τάσης είναι η Αυστραλία και οι ΗΠΑ.

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσονται χώρες με σαφώς μικρότερη, αλλά διακριτή εξαγωγική δραστηριότητα, όπως Αυστρία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Λίβανος, Ελλάδα, Ισραήλ, Βουλγαρία, Μολδαβία (μόνο χύμα). Στην τρίτη κατηγορία είναι χώρες που καταγράφονται στα στατιστικά χωρίς οινική παραγωγή (μάλλον αφορά διεθνή διακίνηση οίνου/επανεξαγωγή και όχι εξαγωγή τοπικών προϊόντων), ενώ υπάρχουν δεκάδες χώρες με εξαγωγές αξίας κάτω του 1 εκατ. λιρών ετησίως.

Επίσης, μια σημαντική μεταβολή των τελευταίων ετών είναι η αλματώδης άνοδος των εισαγωγών **κρασιού σε χύμα μορφή** (συνήθως σε flexi-tanks ισοδύναμης χωρητικότητας 32.000 φιαλών) και εμφιάλωσή του στο ΗΒ. Τα οφέλη για τους εδώ δραστηριοποιούμενους από την εισαγωγή χύμα είναι πολλά καθώς με τη μέθοδο αυτή μειώνεται το κόστος μεταφοράς, καθυστερείται η έναρξη της διάρκειας ζωής του κρασιού και μειώνεται ο κίνδυνος ζημιάς στις φιάλες.

Επιπρόσθετα, διαφοροποίηση παρατηρείται και στις **κατηγορίες εισαγόμενου οίνου**. Ενώ τα τελευταία έτη παρατηρείται αρνητική τάση ή στασιμότητα, αναφορικά με τον όγκο εισαγωγών ήρεμου οίνου (still wine), οι αφρώδεις οίνοι παρουσιάζουν σημαντική άνοδο λόγω της στροφής των καταναλωτών σε αυτό το είδος.

Στους παρακάτω Πίνακες αποτυπώνονται οι μεταβολές αυτές.

Πίνακας 16: Εισαγωγές οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο, 1996-2018 (επιλεγμένα έτη)

	2018		2017		2014		2008		2002		1996	
	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)
220421 - Οίνοι Εμφιαλωμένοι	1.950	677	1.958	748	2.062	840	2.168	879	1.617	945	1.112	723
Μερίδιο %	63%	50%	64%	54%	67%	58%	77%	73%	81%	82%	80%	84%
220422-	524	525	464	492	393	479	202	244	108	149	67	88

220429 Οίνοι - Χύμα												
Μερίδιο %	17%	39%	15%	35%	13%	33%	7%	20%	5%	13%	5%	10%
220410 - Αφρώδεις	639	154	621	157	606	134	463	79	283	62	205	53
Μερίδιο %	21%	11%	20%	11%	20%	9%	16%	7%	14%	5%	15%	6%
Σύνολο	3.113	1.357	3.043	1.397	3.062	1.454	2.833	1.203	2.008	1.155	1.384	864

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Όπως συνάγεται από τον Πίνακα 16, για το 2018, οι ήρεμοι οίνοι σε εμφιαλωμένη μορφή αντιπροσωπεύουν το 63% της αξίας εισαγωγών και το 50% του όγκου, οι ήρεμοι οίνοι σε χύμα μορφή αντιπροσωπεύουν το 17% της αξίας και το 39% του όγκου, και οι αφρώδεις οίνοι το 21% της αξίας και το 11% του όγκου. Είναι χαρακτηριστικό των δομικών μεταβολών, ότι το 1996, οι εισαγόμενοι οίνοι σε μορφή χύμα αντιπροσώπευαν μόλις το 5% σε αξία και το 10% σε όγκο.

Αντίστοιχα ενδιαφέρουσες μεταβολές παρατηρούνται και στην ανάλυση ανά χώρα εισαγωγής.

Πίνακας 17: Εισαγωγές οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο ανά χώρα εισαγωγής και μορφή αποστολής, 1996-2018 (επιλεγμένα έτη)*

	2018		2008		1996	
	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)
Εισαγωγές σε Εμφιαλωμένη Μορφή	1.950	677	2.168	879	1.112	723
Ιταλία	338	161	245	117	146	101
Γαλλία	587	127	644	156	385	216
Ισπανία	196	101	146	58	106	70
Χιλή	139	54	158	84	30	21
Γερμανία	110	53	88	40	102	88
Αυστραλία	100	39	392	187	119	62
Νέα Ζηλανδία	158	39	100	27	19	8
Νότια Αφρική	70	33	112	80	33	23
Αργεντινή	68	24	30	18	5	5
Πορτογαλία	53	20	50	15	44	22
ΗΠΑ	43	5	109	62	56	38
Εισαγωγές σε χύμα Μορφή	524	525	202	244	67	88
Αυστραλία	151	187	47	68	8	9
ΗΠΑ	134	121	36	62	2	1
Νότια Αφρική	43	69	20	37	7	14
Χιλή	45	54	10	17	3	6
Νέα Ζηλανδία	80	40	4	2	0	0
Ιταλία	21	18	24	16	5	5
Ισπανία	11	11	9	9	4	5
Αργεντινή	13	10	1	2	0	1
Γερμανία	8	6	10	10	10	11
Γαλλία	10	4	34	15	21	26

**Δεν περιλαμβάνεται ο δασμολογικός κωδικός (220410) για τους αφρώδεις οίνους*

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Ο ανωτέρω Πίνακας αποτυπώνει ευκρινώς τη μεγάλη μεταβολή που έχει συντελεστεί ως προς τη μορφή που εισάγεται ο οίνος στο ΗΒ από συγκεκριμένες χώρες. Για χώρες όπως η Αυστραλία, η Νέα Ζηλανδία, οι ΗΠΑ, η Ν. Αφρική, η Χιλή και η Αργεντινή, η τάση είναι να εισάγεται ο οίνος σε χύμα μορφή και να εμφιαλώνεται επιτοπίως. Η τάση συνδέεται με την ελαχιστοποίηση του κόστους και τη βελτίωση του περιθωρίου κέρδους είτε μεγάλων οινοπαραγωγών είτε μεγάλων λιανεμπόρων, όπως τα

σουπερ-μάρκετ που προωθούν προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας σε πιο προσιτές τιμές.

Πίνακας 18: Εισαγωγές εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο ανά χώρα προέλευσης σε Αξία και Όγκο (HS: 220421), 1996-2018 (επιλεγμένα έτη)

		2018		2017		2013		2010		2005		1996	
		Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)
1	Γαλλία	587,5	126,8	573,9	160,5	769,7	175,8	600,7	152,0	451,4	192,6	385,4	215,9
2	Ιταλία	337,8	161,3	337,9	178,1	403,6	212,1	356,5	193,2	231,2	219,2	145,7	101,4
3	Ισπανία	196,1	100,8	188,2	104,1	202,4	102,6	166,9	71,2	129,2	72,5	105,9	69,7
4	Νέα Ζηλανδία	157,7	39,3	176,1	41,7	130,5	28,6	126,7	32,7	69,3	22,0	18,8	8,5
5	Χιλή	139,2	54,0	136,3	54,0	149,3	70,3	179,7	92,2	95,6	61,1	30,5	20,8
6	Γερμανία	110,2	52,8	113,4	56,3	123,5	56,4	94,4	34,3	80,9	80,0	102,1	88,4
7	Αυστραλία	99,7	39,3	104,8	44,1	122,4	41,8	236,1	104,4	427,7	217,9	118,7	61,6
8	Νότια Αφρική	69,8	32,7	61,7	29,2	63,6	33,7	98,6	59,9	107,5	79,1	33,4	22,7
9	Αργεντινή	68,2	23,5	68,1	22,8	36,6	13,3	32,3	14,8	25,4	19,5	5,3	4,6
10	Πορτογαλία	53,4	20,1	53,4	19,6	59,7	21,4	53,2	17,2	44,8	17,4	44,0	21,7
11	ΗΠΑ	42,7	4,8	67,0	17,0	83,9	38,1	95,9	41,1	108,1	70,7	56,3	38,2
12	Ελβετία	22,7	0,1	17,8	0,1	30,4	0,2	26,3	0,2	11,8	0,3	10,2	0,1
13	Βέλγιο	11,0	4,0	12,2	4,5	15,2	5,3	20,9	8,4	3,6	1,6		
14	Ουγγαρία	9,7	7,1	7,2	5,8	5,3	3,5	8,1	3,5	5,5	3,4	10,1	11,8
15	Ολλανδία	8,5	2,0	8,0	1,5	5,7	1,3	6,0	12,0	6,4	4,0	3,5	4,2
16	Δανία	6,0	0,8	4,8	0,2	7,7	1,0	3,4	0,5	1,2	0,2	0,2	0,1
17	Αυστρία	4,6	0,7	3,6	0,6	3,4	0,5	2,4	0,6	1,0	0,2	0,6	0,6
18	Ρουμανία	4,5	2,6	3,7	2,5	4,9	3,8	0,7	0,6	1,6	1,5	5,7	13,4
19	Ιρλανδία	3,6	0,9	2,1	1,1	5,4	1,5	4,0	0,8	1,3	0,8	0,8	0,7
20	Λίβανος	3,2	0,4	3,1	0,3	2,7	0,4	1,4	0,3	2,1	0,5	1,0	0,3
21	Ελλάδα	2,0	0,5	1,7	0,4	1,8	0,8	1,8	0,5	1,4	0,9	1,8	1,5
22	Χονγκ Κονγκ	1,9	0,0	2,2	0,0	3,2	0,0	0,9	0,1	0,3	0,1	0,1	0,0
23	Ισραήλ	1,7	0,2	1,5	0,3	1,1	0,2	0,7	0,2	1,0	0,4	0,7	0,5
24	Βουλγαρία	1,6	1,2	1,6	1,3	2,7	2,7	2,8	2,0	2,6	2,8	21,5	27,3
	ΣΥΝΟΛΟ	1.943	676,0	1.950	746	2.235	815	2.121	843	1.816	1.071	1.112	723

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 18, η Γαλλία συνεχίζει, παρά την πτωτική τάση της, να αποτελεί τη σημαντικότερη προμηθεύτρια χώρα εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου σε αξία, ακολουθούμενη από την Ιταλία, την Ισπανία, τη Νέα Ζηλανδία και τη Χιλή. Η Ελλάδα βρίσκεται μεν στην 21η θέση, αλλά εάν ληφθεί υπόψη ότι καταγράφονται χώρες με πολύ μικρή οινική παραγωγή, αλλά έντονη συμμετοχή στη διεθνή διακίνηση οίνου (Ελβετία, Βέλγιο, Ολλανδία, Δανία, Ιρλανδία), ως παραγωγός χώρα, εκτιμάται, ότι βρισκόταν το 2018 στην 16η θέση της κατάταξης.

Αντιστοίχως, όσον αφορά τον όγκο, η Ιταλία βρίσκεται τα τελευταία χρόνια στην πρώτη θέση της κατάταξης ακολουθούμενη από τη Γαλλία και την Ισπανία. Η περίπτωση της Αυστραλίας είναι αξιομνημόνευτη καθώς στα μέσα του 2000 βρέθηκε στην κορυφή, αλλά έκτοτε υπέστη σημαντική πτώση, καθώς ο μεγάλος όγκος του αυστραλιανού κρασιού έρχεται πλέον σε χύμα μορφή και εμφιαλώνεται στην Αγγλία.

Πίνακας 19: Μεταβολές στις εισαγωγές εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου ανά χώρα στο ΗΒ σε Αξία και Όγκο, 1996-2018

		2018/2017 %		2018/2013 %		2018/2010 %		2018/2005 %		2018/1996	
		Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος
1	Γαλλία	2%	-21%	-24%	-28%	-2%	-17%	30%	-34%	52%	-41%
2	Ιταλία	0%	-9%	-16%	-24%	-5%	-17%	46%	-26%	132%	59%
3	Ισπανία	4%	-3%	-3%	-2%	17%	42%	52%	39%	85%	45%
4	Νέα Ζηλανδία	-10%	-6%	21%	38%	25%	20%	128%	78%	739%	363%
5	Χιλή	2%	0%	-7%	-23%	-23%	-41%	46%	-12%	356%	159%
6	Γερμανία	-3%	-6%	-11%	-6%	17%	54%	36%	-34%	8%	-40%
7	Αυστραλία	-5%	-11%	-19%	-6%	-58%	-62%	-77%	-82%	-16%	-36%
8	Νότια Αφρική	13%	12%	10%	-3%	-29%	-45%	-35%	-59%	109%	44%
9	Αργεντινή	0%	3%	86%	77%	111%	59%	169%	21%	1183%	411%
10	Πορτογαλία	0%	3%	-11%	-6%	0%	17%	19%	15%	21%	-7%
11	ΗΠΑ	-36%	-72%	-49%	-87%	-55%	-88%	-61%	-93%	-24%	-87%
12	Ελβετία	28%	-7%	-25%	-35%	-14%	-43%	93%	-67%	124%	-31%
13	Βέλγιο	-10%	-12%	-28%	-25%	-48%	-52%	204%	147%		
14	Ουγγαρία	36%	21%	83%	102%	19%	102%	77%	108%	-4%	-66%
15	Ολλανδία	6%	31%	50%	54%	41%	-84%	33%	-51%	142%	-53%
16	Δανία	25%	343%	-22%	-14%	78%	83%	416%	365%	3783%	1146%
17	Αυστρία	29%	24%	34%	41%	90%	20%	378%	190%	607%	22%
18	Ρουμανία	22%	4%	-9%	-32%	505%	302%	181%	73%	-21%	-81%
19	Ιρλανδία	74%	-21%	-33%	-41%	-10%	1%	174%	7%	349%	18%
20	Λίβανος	2%	15%	18%	0%	129%	34%	52%	-25%	224%	36%
21	Ελλάδα	18%	24%	12%	-31%	11%	1%	40%	-41%	11%	-66%
22	Χονγκ Κονγκ	-14%	-88%	-41%	-89%	104%	-95%	650%	-93%	2932%	-80%
23	Ισραήλ	9%	-4%	57%	12%	127%	35%	71%	-40%	136%	-51%
24	Βουλγαρία	-2%	-9%	-41%	-56%	-45%	-42%	-62%!	-57%	-93%	-96%
	ΣΥΝΟΛΟ	0%	-9%	-13%	-17%	-8%	-20%	8%	-36%	82%	2%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Ο Πίνακας 19 απεικονίζει τις μεταβολές στις εισαγωγές μεταξύ επιλεγμένων ετών. Η αξία του εισαγόμενου εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου μεταξύ 2017 και 2018 ήταν σχεδόν αμετάβλητη, παρά τη μείωση του όγκου κατά -9%. Η Γαλλία, π.χ. παρουσίασε το 2018 σε σχέση με το 2017 μείωση εξαγωγών κατά -21% σε όγκο, αλλά αύξηση 2% σε αξία. Σημαντική θετική μεταβολή στο ίδιο διάστημα παρουσίασαν χώρες όπως Αυστρία, Ρουμανία, Ελλάδα. Αντιθέτως, εάν η σύγκριση γίνει με πέντε έτη πριν ή ακόμα παλαιότερα βγαίνουν διαφορετικά συμπεράσματα. Σε σχέση για παράδειγμα με το 1996, οι γαλλικές εξαγωγές έχουν αυξηθεί μεν σε αξία κατά 52%, αλλά μειωθεί κατά -40% σε όγκο. Αντίστοιχα σημαντικές πτώσεις βάσει όγκου σημειώνουν οι Βουλγαρία (-96%), ΗΠΑ (-87%), Ρουμανία (-81%), Ελλάδα (-66%), Γερμανία (-40%) και Αυστραλία (-36%).[10] Στον αντίποδα, χώρες του Νέου Κόσμου, όπως Νέα Ζηλανδία, Χιλή, Αργεντινή παρουσιάζουν εκρηκτική άνοδο τόσο σε όγκο όσο και σε αξία. Θετικές επιδόσεις στην ίδια περίοδο καταγράφουν και χώρες από τον Παλαιό Κόσμο, όπως Αυστρία, Λίβανος, Ισπανία και Ιταλία. Αξιοσημείωτη, επίσης, είναι η επάνοδος από το 2010 και μετά των κρασιών της Ρουμανίας.

[10] Η Αυστραλία και οι ΗΠΑ παρουσιάζουν πτώση στις εισαγωγές εμφιαλωμένου οίνου, αλλά εκρηκτική άνοδο στις εισαγωγές υπό χύμα μορφή.

Πίνακας 20: Μερίδια εισαγωγών εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου ανά χώρα, 1996-2018

		2018		2017		2013		2010		2005		1996	
		Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος	Αξία	Όγκος
1	Γαλλία	30,2%	18,8%	29,4%	21,5%	34,4%	21,6%	28,3%	18,0%	24,9%	18,0%	34,7%	29,9%
2	Ιταλία	17,4%	23,9%	17,3%	23,9%	18,1%	26,0%	16,8%	22,9%	12,7%	20,5%	13,1%	14,0%
3	Ισπανία	10,1%	14,9%	9,6%	14,0%	9,1%	12,6%	7,9%	8,5%	7,1%	6,8%	9,5%	9,6%
4	Νέα Ζηλανδία	8,1%	5,8%	9,0%	5,6%	5,8%	3,5%	6,0%	3,9%	3,8%	2,1%	1,7%	1,2%
5	Χιλή	7,2%	8,0%	7,0%	7,2%	6,7%	8,6%	8,5%	10,9%	5,3%	5,7%	2,7%	2,9%
6	Γερμανία	5,7%	7,8%	5,8%	7,5%	5,5%	6,9%	4,5%	4,1%	4,5%	7,5%	9,2%	12,2%
7	Αυστραλία	5,1%	5,8%	5,4%	5,9%	5,5%	5,1%	11,1%	12,4%	23,5%	20,3%	10,7%	8,5%
8	Νότια Αφρική	3,6%	4,8%	3,2%	3,9%	2,8%	4,1%	4,7%	7,1%	5,9%	7,4%	3,0%	3,1%
9	Αργεντινή	3,5%	3,5%	3,5%	3,1%	1,6%	1,6%	1,5%	1,8%	1,4%	1,8%	0,5%	0,6%
10	Πορτογαλία	2,7%	3,0%	2,7%	2,6%	2,7%	2,6%	2,5%	2,0%	2,5%	1,6%	4,0%	3,0%
11	ΗΠΑ	2,2%	0,7%	3,4%	2,3%	3,8%	4,7%	4,5%	4,9%	6,0%	6,6%	5,1%	5,3%
12	Ελβετία	1,2%	0,0%	0,9%	0,0%	1,4%	0,0%	1,2%	0,0%	0,6%	0,0%	0,9%	0,0%
13	Βέλγιο	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%	1,0%	1,0%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%
14	Ουγγαρία	0,5%	1,0%	0,4%	0,8%	0,2%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,3%	0,9%	1,6%
15	Ολλανδία	0,4%	0,3%	0,4%	0,2%	0,3%	0,2%	0,3%	1,4%	0,4%	0,4%	0,3%	0,6%
16	Δανία	0,3%	0,1%	0,2%	0,0%	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
17	Αυστρία	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
18	Ρουμανία	0,2%	0,4%	0,2%	0,3%	0,2%	0,5%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,5%	1,9%
19	Ιρλανδία	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
20	Λίβανος	0,2%	0,1%	0,2%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%
21	Ελλάδα	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%
22	Χονγκ Κονγκ	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
23	Ισραήλ	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
24	Βουλγαρία	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%	0,3%	1,9%	3,8%
	ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Τέλος, αναφορικά με τα μερίδια η Γαλλία διατηρεί παραδοσιακά ένα μερίδιο 30-35% βάσει αξίας, παρότι έχει απολέσει σημαντικό μερίδιο επί του όγκου. Οι πρώτες 11 χώρες στην κατάταξη αντιστοιχούν στο 95,8% των συνολικών εισαγωγών εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου επί της αξίας και 97% επί του όγκου. Το 2005 τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 97,5% και 98,2%, ένδειξη μιας μικρής και σταδιακής διαφοροποίησης από τους παραδοσιακούς προμηθευτές του Παλαιού (Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Γερμανία, Πορτογαλία) και του Νέου (Νέα Ζηλανδία, Αυστραλία, Νότια Αφρική, Χιλή, Αργεντινή, ΗΠΑ) σε πιο μικρές χώρες παραγωγούς (Ουγγαρία, Αυστρία, Ρουμανία, Λίβανος, Ελλάδα, Ισραήλ, Βουλγαρία, κ.ά.).

Πίνακας 21: Εισαγωγές αφρωδών οίνων ανά χώρα (Δασμ. κλάση 220410), 1996-2018

	2018		2017		2014		2008		2002		1996	
	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)	Αξία σε εκ. £	Όγκος (χιλ. τονους)
Σύνολο	**639,08**	**154,45**	**620,76**	**157,37**	**606,07**	**134,33**	**462,77**	**78,84**	**282,91**	**61,62**	**204,98**	**53,02**
Ιταλία	300,37	109,36	269,31	105,60	145,64	63,18	18,25	4,90	12,49	9,57	12,62	7,47
Γαλλία	287,97	22,12	293,89	22,55	384,23	32,02	360,89	38,76	227,08	31,81	157,42	26,82
Ισπανία	26,02	17,54	30,12	20,66	43,29	29,87	39,01	22,64	18,82	12,49	12,89	8,05
Γερμανία	5,81	1,92	7,49	2,91	9,40	3,16	7,95	0,75	1,59	0,61	2,09	1,95
Νότια Αφρική	3,02	0,84	2,58	0,84	1,42	0,39	0,66	0,23	1,09	0,55	0,67	0,28
Ελβετία	2,92	0,02	2,55	0,02	2,36	0,02	1,79	0,02	0,92	0,02	0,13	0,00
Βέλγιο	2,37	0,72	3,52	1,17	2,19	0,67	2,76	0,62	0,87	0,12		
Αυστραλία	2,06	0,59	2,27	0,79	7,32	3,29	18,73	7,42	9,99	4,16	8,98	4,23
ΗΠΑ	2,06	0,43	1,66	0,31	1,84	0,40	4,18	1,48	1,97	0,52	5,96	2,36
Δανία	1,76	0,02	1,13	0,02	0,86	0,02	0,23	0,00	0,11	0,00	0,03	0,00
Νέα Ζηλανδία	1,06	0,22	1,33	0,33	3,61	0,64	5,49	1,36	3,78	1,01	3,24	1,25
Λοιπές	3,66	0,67	4,92	2,16	3,90	0,66	2,83	0,65	4,21	0,76	0,97	0,60
Ελλάδα	0,04	0,00									0,03	0,00

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Όπως φαίνεται από τον Πίνακα, η Ιταλία έχει πραγματοποιήσει σημαντική άνοδο τα τελευταία χρόνια, υποσκελίζοντας τη Γαλλία από την πρώτη θέση, τόσο σε όγκο όσο και σε αξία. Η μεγάλη αυτή μεταβολή οφείλεται στην επιτυχία του Prosecco ως φθηνότερου και αρκούντως ποιοτικού υποκατάστατου της γαλλικής σαμπάνιας, αλλά και στην αύξηση της κατανάλωσης αφρωδών οίνων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Την αύξηση αυτή δεν έχει εκμεταλλευτεί, προς το παρόν, η Ισπανία με την Cava, η οποία τα τελευταία χρόνια δείχνει αδυναμία να διατηρήσει τα μερίδια αγοράς της.

Ε. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΒΡΕΤΑΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ – ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

1. Αγοραστική συμπεριφορά

Ο οίνος είναι ευρέως καταναλισκόμενο αλκοολούχο ποτό στο ΗΒ. Σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία (ONS), περίπου 60% των ενηλίκων – ήτοι 30 εκατ. Βρετανοί - καταναλώνουν κρασί κάθε μήνα, ενώ άλλο ένα 7% καταναλώνει κρασί τουλάχιστον μια φορά το έτος. Αντίθετα, το 20% του ενήλικου πληθυσμού απέχει πλήρως από το αλκοόλ (teetotalism). Η τάση της αποχής από αλκοόλ είναι ενισχυόμενη και συνδέεται με ευρύτερες αλλαγές στον τρόπο ζωής και την υιοθέτηση υγιεινών προτύπων διατροφής.

Η ετήσια κατά κεφαλήν κατανάλωση κρασιού στο Ηνωμένο Βασίλειο υπολογίζεται σε 20 λίτρα ή 25 λίτρα ανά ενήλικα. Οι καταναλωτές μεγαλύτερης ηλικίας θεωρούνται πιο έμπειροι καταναλωτές κρασιών, καθώς ο πλούτος των διαθέσιμων ποικιλιών καθιστά το κρασί ένα δύσκολο προϊόν για να γίνει κάποιος ειδήμων σε νεαρή ηλικία. Οι γυναίκες στο ΗΒ είναι, εξάλλου, πιθανότερο από τους άντρες να καταναλώσουν κρασί. Οι οινοπαραγωγοί έχουν προσπαθήσει να προσελκύσουν νέους καταναλωτές με την ανάπτυξη νέων οινικών προϊόντων, όπως για παράδειγμα με γεύση φρούτων, παρά το γεγονός ότι οι πωλήσεις των προϊόντων αυτής της κατηγορίας φαίνεται να αποσπούν μερίδιο από τις πωλήσεις κανονικών οίνων.

Κύριο κριτήριο επιλογής κρασιού παραμένει η **τιμή**, καθώς ο βρετανός καταναλωτής είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος ως προς τις τιμές των προϊόντων. Παρόλα αυτά το τελευταίο διάστημα παρατηρείται στροφή προς λίγο πιο ακριβά κρασιά (premiumisation), καθώς πλέον δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην ποιότητα παρά στην ποσότητα, ενώ και οι ίδιες οι εταιρείες τονίζουν την αναλογικά μεγαλύτερη αξία του οίνου που απολαμβάνει ο καταναλωτής δαπανώντας ένα ελάχιστα υψηλότερο ποσό (*βλ. Ενότητα Τιμές Λιανικής Πώλησης*).

Επίσης, λόγω της εντεινόμενης ευαισθησίας των καταναλωτών για τη βελτίωση της υγείας τους και τη βιώσιμη ανάπτυξη, διατίθενται **κρασιά χαμηλής θερμιδικής αξίας ή/και με χαμηλή περιεκτικότητα αλκοόλ.** Υπάρχει, επίσης, ένας αυξανόμενος αριθμός **βιολογικών κρασιών** στη βρετανική αγορά, ενώ η αλυσίδα Co-op εισάγει κρασιά τύπου fair trade[11] από τη Χιλή. Η διαφοροποίηση των καταναλωτικών συνηθειών οδηγεί, επομένως, σε αυξανόμενη ζήτηση εναλλακτικών προϊόντων και ποικιλιών, όπως οι οίνοι Vegan, Vegetarian, Organic/Biodynamic, Fair Trade και Low / No Alcohol. Οι εταιρείες που αντιμετωπίζουν τις αυξανόμενες ανησυχίες των καταναλωτών για την υγεία και την ευεξία προσφέροντας προϊόντα με οφέλη για την υγεία ή το περιβάλλον είναι πιθανό να είναι επιτυχημένες καθώς αυτό το μικρό τμήμα αυξάνεται σταδιακά.

[11] *Ο στόχος του Fair Trade είναι η μείωση της φτώχειας για τους αγρότες και τους εργαζόμενους στις αναπτυσσόμενες χώρες. Σε μια εμπορική συμφωνία τύπου Fair Trade, οι αγρότες, οι οποίοι σε άλλες καταστάσεις θα μπορούσαν να είναι πιο επιρρεπείς στη βούληση του αγοραστή, θα λάβουν μια υψηλότερη/δίκαιη τιμή για τα προϊόντα τους. Οι αγρότες που συμμετέχουν στο Fair Trade έχουν επίσης ως στόχο να πληρώνουν στους εργαζομένους τους ένα δίκαιο μισθό και να συμμετέχουν σε φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές καλλιέργειας.*

Έρευνα της Accolade Wines για τις κατηγορίες καταναλωτών οίνου

Η Accolade Wines πραγματοποιεί περιοδικά στοχευμένη καταναλωτική έρευνα (Wine Nation) για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών οίνου, ώστε να προσαρμόσει τη στρατηγική προώθησης στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας.

Η έρευνα διακρίνει 8 κατηγορίες καταναλωτών, οι οποίες παρατίθενται συνοπτικά παρακάτω.

1. NEWBIES (Νέοι): 24% του συνόλου

Μόλις αρχίζουν να ενδιαφέρονται για το κρασί. Οι Newbies αρχίζουν να αγοράζουν κρασί για επίσημες εκδηλώσεις, πάρτι και απρογραμμάτιστες κοινωνικές εκδηλώσεις. Ξέρουν πολύ λίγα για το κρασί και θέλουν καθοδήγηση όταν ψωνίζουν. Αγοράζουν κρασιά συνήθως μία φορά το μήνα ή για μια συγκεκριμένη περίσταση (π.χ. αποψινό δείπνο στο σπίτι). Αντιπροσωπεύουν το 5% της αξίας του off-trade και το 9% του on-trade.

2. STRONG PROSPECTS (Με δυνατές προοπτικές): 18% του συνόλου

Αν και νέοι ακόμα, η κατηγορία αυτή έχει αναπτύξει έντονο ενδιαφέρον για το κρασί και θέλουν να θεωρούνται ως γνώστες. Πίνουν κρασί λίγες φορές την εβδομάδα και τείνουν να το αγοράζουν στο σπίτι τους από την εργασία τους, καθώς και σε τακτική μηνιαία βάση. Τους αρέσει να διευρύνουν τις γνώσεις τους και να πειραματιστούν, ειδικά αν μπορούν να βρουν κάτι για να εντυπωσιάσουν τους φίλους τους. Αντιπροσωπεύουν το 13% της αξίας του off-trade και το 27% του on-trade.

3. OCCASIONALS (Περιστασιακοί): 18% του συνόλου

Όπως υποδηλώνει το όνομα, οι Περιστασιακοί πίνουν σπάνια και προβαίνουν σε κατανάλωση κρασιού σε ειδικές περιπτώσεις. Θεωρούν, όμως, την ποιότητα του κρασιού σημαντική και επιλέγουν προσεκτικά για να ταιριάζουν με το κρασί στην περίσταση, τους επισκέπτες και τα τρόφιμα. Οι περισσότερες από τις αγορές τους πραγματοποιούνται σε αξιόπιστα καταστήματα που προσφέρουν ποιοτικό κρασί σε καλή τιμή. Αντιπροσωπεύουν το 5% της αξίας του off-trade και το 6% του on-trade.

4. ECONOMISERS (Οικονόμοι): 8% του συνόλου

Αποτελώντας την κατηγορία με τη χαμηλότερη δαπάνη για κατανάλωση κρασιού, οι Economisers βασίζουν την επιλογή τους κυρίως στην τιμή, την εμπειρία και τη σύσταση στο παρελθόν. Έχουν λίγη γνώση ή ενδιαφέρον για το κρασί, συνήθως δεν ψωνίζουν περισσότερο από μία φορά την εβδομάδα, αλλά επιθυμούν να είναι βέβαιοι ότι αγοράζουν καλή ποιότητα για τα χρήματα που δαπανούν. Επωφελούνται από τις προσφορές τους στο σούπερ μάρκετ και τα τοπικά παντοπωλεία, ή μπορούν να επισκεφθούν μια εκπτωτική αλυσίδα εάν έχουν ιδιαίτερη ανάγκη για το κρασί. Αντιπροσωπεύουν το 5% της αξίας του off-trade και το 2% του on-trade.

5. CONFIDENT ENTHUSIASTS (Θιασώτες με Αυτοπεποίθηση): 9% του συνόλου

Το ενδιαφέρον είναι υψηλό, η γνώση είναι υψηλή και αυξάνεται και θεωρούν το κρασί ως το ποτό της επιλογής για κοινωνικές εκδηλώσεις, γεύματα και χαλάρωση. Είναι πρόθυμοι να μάθουν για το κρασί όλων των μορφών, συμπεριλαμβανομένων των εμπλουτισμένων, αφρωδών και επιδορπίων κρασιών, αλλά συνήθως θα έχουν τα αγαπημένα τους και τείνουν προς τα μεγάλα εμπορικά σήματα. Συνήθως ψωνίζουν ειδικά για την κατανάλωση εκείνης της ημέρας και είναι πολύ δεκτικοί στις ετικέτες. Αντιπροσωπεύουν το 17% της αξίας του off-trade και το 18% του on-trade.

6. ROUTINERS (Συνήθεις): 9% του συνόλου

Το κρασί είναι βασικό αγαθό για τους Routiners, αν και δεν το αντιμετωπίζουν με μεγάλη ευλάβεια. Το πίνουν τις περισσότερες μέρες και έχουν ένα ευρύ ρεπερτόριο, αλλά οι δαπάνες τους ανά φιάλη είναι οι χαμηλότερες μετά από τους Economisers και, όπως και αυτοί, αγοράζουν μόνο όσα γνωρίζουν. Θα τους βρείτε να αγοράζουν κρασί στα σούπερ μάρκετ ή στις εκπτωτικές αλυσίδες ή online, επιλέγοντας κρασιά οικείας προέλευσης και γνωστών ποικιλιών. Αντιπροσωπεύουν το 14% της αξίας του off-trade και το 9% του on-trade.

7. ENGAGED EXPLORERS (Ενδιαφερόμενοι Εξερευνητές): 10% του συνόλου

Οι τακτικοί καταναλωτές κρασιού που ενδιαφέρονται να επεκτείνουν τις γνώσεις τους, οι Engaged Explorers αγοράζουν κρασί για καθημερινή κατανάλωση ως μέρος των τακτικών αγορών τους, τόσο στο κατάστημα όσο και στο διαδίκτυο. Είναι δεκτικοί σε συμβουλές και προτάσεις των ειδικών και απολαμβάνουν νέες ανακαλύψεις, αλλά επιθυμούν να εφαρμόσουν και τις δικές τους γνώσεις και εμπειρία. Αντιπροσωπεύουν το 17% της αξίας του off-trade και το 18% του on-trade.

8. EXPERTS (Ειδήμονες): 4% του συνόλου

Οι ειδήμονες γνωρίζουν καλά το κρασί και θα πιουν εμπλουτισμένα, αφρώδη και επιδόρπια κρασιά, καθώς και κόκκινα και λευκά, αλλά κυρίως τα διατηρούν για κατανάλωση με φαγητό ή για εορτασμούς. Τείνουν να αποθεματοποιούν με αγορές σε εξειδικευμένα καταστήματα κρασιού, αλλά κατά καιρούς θα πάρουν ένα κρασί από ένα κατάστημα τροφίμων, αν μοιάζει ως κάτι νέο και ενδιαφέρον. Αντιπροσωπεύουν το 23% της αξίας του off-trade και το 12% του on-trade.

Η έρευνα είναι διαθέσιμη στο σύνδεσμο: http://www.accolade-wines.com/sites/default/files/Accolade_WineReport_2018_Mars_v7_NEW_All%20pages_lw.pdf

2. Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής

Τα δύο κύρια δίκτυα διανομής είναι το κανάλι της κρύας αγοράς (off-trade) και το κανάλι της ζεστής αγοράς (on-trade). Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η κρύα αγορά κυριαρχεί διατηρώντας μερίδιο περίπου 80% επί του όγκου και 60% επί της αξίας πωλήσεων. Ο κύριος λόγος για την κυριαρχία του καναλιού off-trade είναι ότι η μέση τιμή πώλησης είναι κατά 60% χαμηλότερη από το κανάλι on-trade.

Το κανάλι **off-trade** περιλαμβάνει τις λιανικές πωλήσεις κρασιού από υπεραγορές, σουπερ-μάρκετ, παντοπωλεία (convenience stores), εξειδικευμένα καταστήματα πώλησης οίνου (κάβες), διαδικτυακά καταστήματα (online). Σύμφωνα με τα στοιχεία της WSTA (Wine & Spirits Trade Association) για το 2017, οι πωλήσεις ανήλθαν σε αξία σε 6,6 δισεκ. λίρες, εκ των οποίων 5,3 δισεκ. ήταν ήρεμοι οίνοι, 1,1 δισεκ. λίρες ήταν αφρώδεις (η σαμπάνια είχε πωλήσεις αξίας 328 εκατ.) και 274 εκατ. ήταν ενισχυμένοι οίνοι.

Το κανάλι **on-trade** περιλαμβάνει τις πωλήσεις κρασιού για επιτόπια κατανάλωση στα περίπου 120.000 bars, pubs, εστιατόρια και ξενοδοχεία που λειτουργούν στο HB.

Πίνακας 22: Πωλήσεις οίνων ανά δίκτυο διανομής, 2017, Αξία σε εκ. λίρες

Σε εκατ. λίρες	OFF-TRADE (%)	ON-TRADE (%)	ΣΥΝΟΛΟ
Σύνολο Οίνων	6.600 (61%)	4.200 (39%)	10.800
Ήρεμοι Οίνοι	5.300	3.300	8.600
Αφρώδεις	1.111	846	1.957
Εκ των οποίων Σαμπάνια	328	414	742
Ενισχυμένοι Οίνοι	274	43	317

Πηγή: WSTA, Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Επισημαίνεται ότι στην αξία πωλήσεων ύψους 10,8 δισεκ. λιρών θα πρέπει να προστεθεί ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης και ο Φ.Π.Α. που αντιστοιχούσαν το 2017 σε 5,9 δισεκ. λίρες, ανεβάζοντας τη συνολική αξία πωλήσεων στα 16,8 δισ. λίρες.

Σύμφωνα, εξάλλου, με τα στοιχεία της έρευνας Wine Nation της Accolade Wines, οι πωλήσεις off-trade για το έτος 2017 δείχνουν ότι, ενώ ο όγκος πωλήσεων έχει μειωθεί (εκτός από αφρώδεις οίνους τύπου Prosecco όπου υπάρχει αύξηση), η αξία είναι αυξημένη.

Πίνακας 23: Πωλήσεις οίνων στο κανάλι off-trade, 2017, Αξία σε εκ. λίρες

	Αξία (εκ. Λίρες)	Ετήσια Μεταβολή 2017/16	Όγκος (εκατ. κιβώτια 9L / 12 φιάλες)	Ετήσια Μεταβολή 2017/16
Ήρεμοι Οίνοι	5.551	+2,6%	83,3	-1,1%
Αφρώδεις	851	+8,7%	10,2	+6,2%
Σαμπάνια	293	-10,6%	1,1	-20,4%

Πηγή: Wine Nation, Accolade Wines

Στο off-trade, η Αυστραλία έχει το προβάδισμα με πωλήσεις ήρεμων οίνων ύψους £ 1,17 δισεκ. και μερίδιο αγοράς λίγο πάνω από 20%, ενώ ακολουθούν με μερίδια 12-14% οι Ιταλία, Γαλλία, ΗΠΑ και μερίδια 9-10% οι Ισπανία, Χιλή και Νότια Αφρική. Ανοδικές τάσεις παρουσιάζουν η Νέα Ζηλανδία (7%) και Αργεντινή (4%). Γενικά στο εν λόγω δίκτυο ευνοούνται οι χώρες του Νέου Κόσμου, όπου ένα αυξανόμενο ποσοστό των εξαγωγών τους εισάγεται σε χύμα μορφή με προορισμό τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής ως προϊόν ιδιωτικής ετικέτας ή κάποιας τοπικά γνωστής επωνυμίας (π.χ. Echo Falls, Blossom Winery κ.ο.κ.)

Όσον αφορά στο **κανάλι on-trade**, η έρευνα Wine Nation δείχνει μείωση της κατανάλωσης τόσο σε όγκο (-5%) όσο και σε αξία (-0,5%).

Πίνακας 24: Πωλήσεις οίνων στο κανάλι on-trade, 2017

	Μερίδιο βάσει όγκου	Μεταβολή 2017/16 (Όγκος)	Μεταβολή 2017/16 (Αξία)
Ήρεμοι Οίνοι	87,4%	-7,1%	-2,2%
Αφρώδεις	9,5%	+23,3	+22,7%
Σαμπάνια	2,4%	-11,7%	-9,3%
Λοιποί	0,8%	-7,2%	-6,8%

Πηγή: Wine Nation, Accolade Wines

Εντός του **καναλιού off-trade**, οι μεγάλες αλυσίδες λιανικής (υπεραγορές και σουπερ-μάρκετ) έχουν κυρίαρχη θέση με μερίδιο 60%, αν συνυπολογιστούν οι πωλήσεις τους μέσω διαδικτύου και του δικού τους δικτύου παντοπωλείων. Η εισαγωγή χύμα κρασιού συνδέεται απόλυτα με τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας (private label), τα οποία αποκτούν ολοένα μεγαλύτερο μερίδιο (περίπου 40%). Οι αλυσίδες λιανικής είναι σε θέση να προσφέρουν στους καταναλωτές μια ευρεία επιλογή σε όλο το φάσμα κρασιών αλλά και τους αφρώδεις οίνους ειδικότερα, καθώς και μικρότερες συσκευασίες (π.χ. 500 ml) που είναι ιδανικές για ένα δείπνο για δύο στο σπίτι. Με τους βρετανούς καταναλωτές να αναμένουν να πληρώσουν σχετικά χαμηλές τιμές για το κρασί, τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας μπορούν να προσφέρουν μια καλή σχέση αξίας/τιμής και υψηλότερα περιθώρια κέρδους για τους λιανέμπορους.

Πίνακας 25: Αξία πωλήσεων σε αλυσίδες λιανικής ανά κατηγορία οίνου, 2017

Αξία 2017 (£ εκατ.)	2017	% 2017/16	Μερίδιο	
Ήρεμοι Κόκκινοι	2172,5	3,7	40%	
Ήρεμοι Λευκοί	2076,4	4,8	38%	
Ήρεμοι Ροζέ	490,9	-0,1	9%	
Αφρώδεις	733,2	2,8	13%	
Prosecco	372,4	7,4	7%	
Cava	103,5	-2,6	2%	
Champagne	137,9	-11,8	3%	
Λοιποί Αφρώδεις	92,2	21,6	2%	
Asti	24,1	0,6	0%	
Lambrusco	3,1	-23,6	0%	
ΣΥΝΟΛΟ	**5473,0**	**3,6**	**100%**	
Επώνυμα	3282,6	1,0	60%	
Ιδιωτική Ετικέτα	2190,4	7,9	40%	
Πηγή: Kantar Worldpanel				

Η κυριαρχία αυτή απειλείται, πάντως, από την άνοδο των **διαδικτυακών καταστημάτων** (μερίδιο πέριξ του 10%), των **εκπτωτικών αλυσίδων** (μερίδιο 5%), των **παντοπωλείων** (μερίδιο 22% συμπερ. δικτύου μεγάλων αλυσίδων) και των **υψηλής ποιότητας εξειδικευμένων καταστημάτων οίνου** (μερίδιο 15%).

Οι μεγάλες υπεραγορές και τα σουπερ-μάρκετ δέχονται ισχυρές ανταγωνιστικές πιέσεις από την ανάπτυξη των εκπτωτικών αλυσίδων Aldi και Lidl. Οι καταναλωτές με συνείδηση χαμηλού κόστους κατανάλωσης είναι οι κυριότεροι πελάτες τους, αλλά η επιτυχία τους οφείλεται επίσης στην προσέλκυση και των λοιπών καταναλωτών που αναζητούν αξία για τις αγορές τους. Ο ισχυρός ανταγωνισμός εντός του τομέα έχει οδηγήσει σε συμπίεση των μεριδίων αγοράς που κατέχουν οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ, όπως η Tesco, Asda (Walmart) και Sainsburys και συνεπακόλουθα μείωση του αριθμού επώνυμων κρασιών στα ράφια τους.

Επιπλέον, καταγράφεται μια αύξηση του μεριδίου των ανεξάρτητων εξειδικευμένων καταστημάτων οίνου (κάβες), καθώς οι καταναλωτές στρέφονται σε αυτό το κανάλι για αγορές σε ειδικές περιστάσεις, αναζητώντας ποιότητα και ποικιλία. Σε αντίθεση με τις μεγαλύτερες αλυσίδες πώλησης οίνου μπορούν να διαφοροποιηθούν περισσότερο, αντιμετωπίζοντας έτσι το αυξανόμενο ενδιαφέρον των καταναλωτών για το κρασί. Βρίσκουν νέες βάσεις πελατών, χτίζουν μια πιο ελκυστική ποικιλία σε σύγκριση με τα σούπερ μάρκετ και έχουν μια καινοτόμο προσέγγιση μάρκετινγκ. Για παράδειγμα, διοργανώνουν γευσιγνωσίες κρασιού και εκδηλώσεις οινοποιών. Αντίθετα, τα εξειδικευμένα καταστήματα οίνου δεν έχουν την ίδια επιτυχή πορεία, καθώς παραδοσιακές αλυσίδες όπως Oddbins, Bargain Booze, Wine Rack, Majestic αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα βιωσιμότητας, με πολλαπλές προσφυγές στο πτωχευτικό δίκαιο.

Συνεχώς μεγαλύτερη δημοφιλία καταγράφουν, επίσης, τα εξειδικευμένα καταστήματα στο διαδίκτυο (π.χ. Naked Wines, Virgin Wines), τα οποία προσφέρουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να κατηγοριοποιήσουν πιο εύκολα τα προϊόντα οίνου, βάσει προέλευσης, ποικιλίας ή τιμής, να λάβουν περισσότερη πληροφόρηση για κάθε προϊόν μέσω της περιγραφής και να λάβουν τις αποφάσεις τους με μεγαλύτερο χρόνο στη διάθεσή τους. Το κανάλι του διαδικτύου αξιοποιείται τόσο από καταστήματα με φυσική παρουσία, όσο και από εμπόρους που διενεργούν αποκλειστικά online πωλήσεις.[12]

Εντός του **καναλιού on-trade**, οι "χαλαροί χώροι εστίασης" (casual dining) αποτελούν σήμερα το 60% της αγοράς έναντι 40% το 2002. Από τη στιγμή που casual dining σημαίνει μικρότερο χρόνο «παραμονής», οι διαθέσιμες ποικιλίες κρασιού «με το ποτήρι» γίνονται όλο και πιο σημαντικές. Οι καράφες επίσης, επανέρχονται όλο και περισσότερο στα εστιατόρια. Παραδοσιακοί χώροι προσφοράς ποτών, όπως παμπ / μπαρ και κλαμπ βρίσκονται σε πτώση. Οι χώροι που ευδοκιμούν είναι όλο και πιο εξειδικευμένοι προορισμοί, όπως pop-up wine bars ή cocktail bars που σερβίρουν κρασί χύμα ή παμπ με υψηλής ποιότητας ποικιλίες.

3. Βαθμός συγκέντρωσης

Ο βαθμός συγκέντρωσης είναι μάλλον περιορισμένος, τόσο όσον αφορά τους παραγωγούς, όσο και στον τομέα της διανομής. Στον τομέα των παραγωγών, η μοναδική εταιρεία που διατηρεί μερίδιο αγοράς πέριξ του 10% είναι η Accolade Wines, η οποία εισάγει κρασί σε χύμα μορφή από χώρες του Νέου Κόσμου και το εμφιαλώνει στις εγκαταστάσεις της στο Bristol. Σημαντική παρουσία έχουν, επίσης,

[12] https://www.cbi.eu/sites/default/files/market_information/researches/product-factsheet-europe-online-market-channels-wine-2016.pdf

η TWE (Treasury Wine Estates) και η Viña Concha y Toro. Στον τομέα off-trade, τα σουπερ-μάρκετ έχουν σημαντικό μερίδιο αγοράς και συνήθως επιβάλλουν τους τιμολογιακούς όρους τους σε διανομείς και παραγωγούς, καθώς και αυτά, με τη σειρά τους, δέχονται πίεση από τις εκπτωτικές αλυσίδες και από τους καταναλωτές που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στις τιμές και στις αλλαγές αυτών. Π.χ. αλυσίδες όπως η Tesco, με στόχο την ελαχιστοποίηση του κόστους, χρησιμοποιούν δικές τους εγκαταστάσεις εμφιάλωσης προχωρώντας σε μεγαλύτερη ολοκλήρωση της αλυσίδας εφοδιασμού.

4. Τιμές λιανικής πώλησης

Τον Ιανουάριο του 2017 η μέση τιμή μιας φιάλης κρασιού στο κανάλι της κρύας αγοράς έσπασε για πρώτη φορά το φράγμα των £5,50, λόγω κυρίως της επίδρασης του Brexit, αλλά και της αύξησης του ΕΦΚ.

Πίνακας 26: Μέσες τιμές πώλησης off-trade και on-trade, 2017-2018

ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ OFF-TRADE (Τιμή Φιάλης 750 ml)	/ 2018/17 Μεταβολή(£)		*ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕ ON-TRADE* (Τιμή Ποτηριού 175ml)	/ 2018/17 Μεταβολή(£)	
ΗΡΕΜΟΣ ΟΙΝΟΣ	**5.56**	**0.20**	**ΗΡΕΜΟΣ ΟΙΝΟΣ**	**3.79**	**0.19**
ΛΕΥΚΟΣ	**5.50**	**0.19**	**ΛΕΥΚΟΣ**	**3.71**	**0.20**
ΚΟΚΚΙΝΟΣ	5.77	0.23	**ΚΟΚΚΙΝΟΣ**	4.02	0.22
ΡΟΖΕ	**5.05**	**0.16**	**ΡΟΖΕ**	**3.30**	**0.00**
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	**5.39**	**0.24**	**ΓΑΛΛΙΑ**	**3.96**	**0.21**
ΙΤΑΛΙΑ	5.12	0.19	**ΙΤΑΛΙΑ**	3.78	0.09
ΓΑΛΛΙΑ	**7.00**	**0.35**	**ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ**	**3.44**	**0.24**
ΗΠΑ	5.64	0.23	**ΗΠΑ**	2.89	0.09
ΧΙΛΗ	**5.43**	**0.11**	**ΧΙΛΗ**	**3.57**	**0.19**
ΙΣΠΑΝΙΑ	5.28	0.08	**ΙΣΠΑΝΙΑ**	4.76	0.04
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	**4.90**	**0.14**	**ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ**	**3.67**	**0.16**
ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	7.20	0.07	**ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ**	4.90	0.29
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	**6.13**	**0.37**	**ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ**	**4.01**	**0.60**
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	**4.40**	**0.14**			

Πηγή: 2018 UK Wine Report, Accolade Wines

Οι φόροι (ΕΦΚ & ΦΠΑ) διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της τιμής, καθώς αντιπροσωπεύουν το 58% του κόστους στη μέση τιμή μιας φιάλης κρασιού (φόρος 3,13 λίρες σε αξία φιάλης 5,39). Το κατωτέρω διάγραμμα αποτυπώνει τη διαμόρφωση της τιμής μιας φιάλης κρασιού στο ΗΒ.

Οι έμποροι και πωλητές οίνου χρησιμοποιούν τέτοιου είδους διαγράμματα, αφενός για να καταδείξουν την υψηλή φορολογική επιβάρυνση του οίνου, αφετέρου για να στρέψουν τους πελάτες τους σε πιο ακριβές επιλογές με το επιχείρημα ότι λαμβάνουν υψηλότερη αξία οίνου για την τιμή που καταβάλλουν (value for money). Φαίνεται ότι η οπτική αυτή έχει κάποια απήχηση και υιοθετείται από τους καταναλωτές οίνου, οι οποίοι επιλέγουν σε μεγαλύτερη συχνότητα κρασιά υψηλότερης τιμής.

Στην πράξη, η ωφέλεια είναι διπλή καθώς τα περιθώρια κέρδους στα πιο ακριβά κρασιά είναι, επίσης, υψηλότερα. Οι δραστηριοποιούμενοι στην κρύα αγορά (αντιπρόσωποι, εισαγωγείς, χονδρέμποροι κ.ο.κ.) συνήθως αποκομίζουν περιθώριο 15-20%, ενώ σε υψηλότερης αξίας οίνους το περιθώριο μπορεί να αυξηθεί στο 30-40%. Αντίστοιχα, στο on-trade (π.χ. εστιατόριο), ο γενικός κανόνας για την τιμολόγηση του κρασιού είναι ο ιδιοκτήτης να χρεώσει τρεις φορές την τιμή λιανικής πώλησης και να προστεθεί ΦΠΑ - ένα περιθώριο δηλαδή 70%, αν και έχουν καταγραφεί έως και 400% σε ορισμένες περιπτώσεις.

Πίνακας 27: Κατηγοριοποίηση ανά εύρος λιανικής τιμής φιάλης 750 ml σε Σ-Μ, 2016 & 2017

Εύρος Τιμής	2017 (%)	2016 (%)
<£3,99	3,9	6,9
£4,00-4,99	26,4	28,2
£5,00-5,99	29,7	30,4
£5,00-5,99	19,8	17,6
£6,00-9,99	16,3	13,5
>£10.00	3,9	3,4

Πηγή: Wine Nation

Πίνακας 28: Πωλήσεις ερυθρού οίνου ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017

% off-trade	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Λιγότερο από 3,5 Λίρες	12,0	11,0	10,6	9,9	8,8	**8,0**
3,51 έως 3,75 Λίρες	3,5	3,0	2,8	2,7	2,7	**2,6**
3,76 έως 4 Λίρες	6,7	6,2	6,1	5,9	5,8	**5,8**
4,01 έως 4,75 Λίρες	19,2	19,4	19,6	19,6	19,6	**19,7**
4,76 έως 5,5 Λίρες	22,3	22,1	22,0	21,9	21,9	**21,8**
5,51 έως 7 λίρες	29,0	29,1	29,4	29,5	30,0	**30,0**
7,01 έως 9,5 Λίρες	4,7	4,7	5,0	6,1	7,0	**7,5**
9,51 και άνω	2,7	4,4	4,6	4,3	4,2	**4,7**
Σύνολο	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Πίνακας 29: Πωλήσεις λευκού οίνου ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017

% off-trade	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Λιγότερο από 3,5 Λίρες	6,0	5,5	5,3	5,2	5,0	**5,0**
3,51 έως 3,75 Λίρες	5,0	4,9	4,8	4,6	4,6	**4,5**
3,76 έως 4 Λίρες	16,6	16,5	16,4	16,2	16,2	**16,1**
4,01 έως 4,75 Λίρες	23,4	23,3	23,1	22,8	22,7	**22,6**
4,76 έως 5,5 Λίρες	24,1	24,2	24,4	24,4	24,4	**24,5**
5,51 έως 7 λίρες	14,5	15,1	15,7	16,0	16,2	**16,4**
7,01 έως 9,5 Λίρες	9,1	9,1	9,0	9,2	9,3	**9,4**
9,51 και άνω	1,2	1,3	1,5	1,6	1,6	**1,6**
Σύνολο	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Πηγή:Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press

Πίνακας 30: Πωλήσεις ροζέ οίνου ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017

% off-trade	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Λιγότερο 4 Λίρες	23,0	22,3	21,8	21,2	20,8	**20,6**
4,01 έως 5 Λίρες	29,9	29,9	29,9	30,0	30,0	**30,0**
5,01 έως 6 Λίρες	28,2	28,5	29,1	28,9	28,8	**28,6**
6,01 έως 7 Λίρες	16,1	16,8	17,1	17,4	17,6	**17,7**
7,01 έως 9,5 Λίρες	2,3	2,1	1,8	2,1	2,5	**2,8**
9,51 Λίρες και άνω	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	**0,3**
Σύνολο	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press,

Πίνακας 31: Πωλήσεις άλλων αφρωδών οίνων ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017

% off-trade	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Λιγότερο από 5,5	14,5	14,6	14,5	14,4	14,3	**14,2**
5,51 έως 6,5 Λίρες	10,5	11,6	13,0	13,5	13,8	**13,9**
6,51 έως 8 Λίρες	27,4	28,5	29,4	29,6	29,7	**29,8**
8,01 έως 9 Λίρες	22,0	20,0	18,6	17,8	17,7	**17,6**
9,01 έως 10 Λίρες	24,6	24,4	23,7	23,6	23,4	**23,2**
10,01 λίρες και άνω	1,0	1,0	0,8	1,0	1,1	**1,3**
Σύνολο	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Πηγή: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press

5. Παρουσία ελληνικών προϊόντων οίνου

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 21η θέση μεταξύ των εξαγωγέων οίνου στο ΗΒ με αξία εξαγωγών 2 εκατ. λίρες και ποσότητα εξαγωγής 528 χιλ. κιλά κατά το έτος 2018. Η αξία των ελληνικών εξαγωγών αυξήθηκε κατά 20% σε σχέση με το 2017, διατηρώντας μερίδιο 0,1% επί των συνολικών βρετανικών εισαγωγών. Σε σχέση με το παρελθόν, η Ελλάδα εξάγει μικρότερες ποσότητες οίνου, αλλά καλύτερης ποιότητας και σε υψηλότερες τιμές.

Πίνακας 32: Ελληνικές εξαγωγές οίνων (ανά 8ψήφια Δασμ. κλάση), 1996-2018 (επιλεγμένα έτη)

	2018		2017		2014		2008		2002		1996	
	Αξία (χιλ. £)	Όγκος (χιλ. kg)	Αξία (χιλ. £)	Όγκος (χιλ. kg)	Αξία (χιλ. £)	Όγκος (χιλ. kg)	Αξία (χιλ. £)	Όγκος (χιλ. kg)	Αξία (χιλ. £)	Όγκος (χιλ. kg)	Αξία (χιλ. £)	Όγκος (χιλ. kg)
ΣΥΝΟΛΟ	**2.012**	**529**	**1.678**	**422**	**2.184**	**897**	**1.835**	**635**	**1.266**	**795**	**1.807**	**1.522**
22042180 - Κρασιά, σε δοχεία με <= 2 l και αλκ. βαθμού <= 15% vol, ΠΓΕ	517	134	356	92	222	84	502	227	352	158	484	425
22042138 - Λευκά κρασιά , σε δοχεία <= 2 l και αλκ. βαθμού <= 15% vol, ΠΟΠ	306	54	253	48	176	29	35	9	49	25	53	37
22042183 - Λευκά κρασιά, σε δοχεία <= 2 l και αλκ. βαθμού<= 15% vol	284	101	248	73	100	31	673	145	3	1	2	2
22042179 - Λευκά κρασιά, σε δοχεία <= 2 l και αλκ. βαθμού <= 15% vol, ΠΓΕ	268	49	222	42	439	220	341	164	378	314	651	635
22042178 - Κρασιά, σε δοχεία <= 2 l και αλκ. βαθμού <= 15% vol, ΠΟΠ	248	72	214	51	525	255	71	13	111	62	86	51
22042198 - Κρασιά εκτός ΕΕ, σε δοχεία <= 2 l	150	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22042184 - Κρασιά, σε δοχεία <= 2 l και αλκ. βαθμού <= 15% vol	122	37	77	23	58	21	3	1	293	194	214	131
22042176 - Κρασιά Rioja,σε δοχεία <= 2 l αλκ. Βαθμού <= 15% vol, ΠΟΠ	33	6	28	10	1	0	0	0	0	0	0	0
22041093 - Αφρώδης οίνος από νωπά σταφύλια (ΠΟΠ)	33	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22042190 - Κρασιά, σε δοχεία <= 2 l και αλκ. βαθμού> 15% vol και 22% vol, με ΠΟΠ ή ΠΓΕ	29	9	25	6	1	0	0	0	0	0	0	0
Λοιποί Δασμ. Κωδικοί	23	6	255	77	664	257	210	77	81	41	318	241

Πηγή: UK Trade Info, Επεξεργασία Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

Σημαντικό μέρος των ελληνικών εξαγωγών αφορά κρασιά με προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη (ΠΟΠ/ΠΓΕ), ενώ λευκά και κόκκινα μοιράζονται μάλλον ισομερώς βάσει των περιορισμένων στοιχείων που παρέχει η δασμολογική κατάταξη. Οι δημοφιλέστερες γηγενείς ποικιλίες ελληνικού οίνου στο ΗΒ είναι το Ασύρτικο, το Ξυνόμαυρο, το Αγιωργίτικο και η Μαλαγουζιά, ενώ διατηρεί τη διακριτή παρουσία της και η ρετσίνα, που είχε καταστεί συνώνυμη του ελληνικού οίνου μέχρι τα τέλη του περασμένου αιώνα.

Βάσει της έρευνας μας, υπάρχουν τουλάχιστον 25 εισαγωγείς ελληνικών κρασιών στο ΗΒ. Κάποιοι εξ αυτών εξειδικεύονται στην εισαγωγή και διανομή ελληνικού οίνου και είναι συνήθως ελληνικής καταγωγής. Πέραν 2-3 εταιρειών ελληνικών συμφερόντων που έχουν μακροχρόνια επιτόπια παρουσία στη βρετανική αγορά, αξιοσημείωτος αριθμός έχει αναδυθεί τα τελευταία έτη, ως αποτέλεσμα της ισχυρότερης παρουσίας Ελλήνων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Αντιστοίχως, οι μεγαλύτερες εταιρείες διανομής οίνου έχουν συνήθως 1-5 ετικέτες ελληνικών κρασιών, συνεργαζόμενες με 1-3 παραγωγούς. Στην υποκατηγορία αυτή υπάρχει μεγάλο περιθώριο ανάπτυξης, είτε για τον εμπλουτισμό των καταλόγων αυτών που εισάγουν ήδη είτε για νέες συνεργασίες καθώς ένα σημαντικό ποσοστό εισαγωγέων/χονδρεμπόρων μεγάλου μεγέθους δεν έχει εντάξει στον κατάλογό του ελληνικό οίνο, παρότι διαθέτουν προϊόντα από χώρες-παραγωγούς αντίστοιχης ή μικρότερης σπουδαιότητας.

Κάποιες ετικέτες ελληνικών κρασιών είναι διαθέσιμες σε μεγάλες αλυσίδες σουπερ-μάρκετ, αλλά σε περιορισμένο αριθμό καταστημάτων. Συνηθέστερα, τα ελληνικά κρασιά είναι διαθέσιμα είτε σε ανεξάρτητες κάβες είτε σε διαδικτυακά καταστήματα πώλησης οίνου. Επίσης, ελληνικά κρασιά περιλαμβάνονται σε λίστες εστιατορίων μέσης και υψηλής εισοδηματικής στάθμης, χωρίς απαραίτητα τα εστιατόρια να είναι ελληνικής ή μεσογειακής κουζίνας. Ενισχυτική της διάδοσης των ελληνικών οίνων στη βρετανική αγορά μπορεί να αποτελέσει και η αυξανόμενη παρουσία Ελλήνων σεφ και sommeliers[13] στην εστίαση, καθώς και η λειτουργία εστιατορίων ελληνικής κουζίνας με σύγχρονη αισθητική.

Οι τιμές των περισσότερων ελληνικών οίνων που κυκλοφορούν στη βρετανική αγορά είναι υψηλότερες των μέσων τιμών λιανικής με την πλειοψηφία αυτών να κατατάσσεται στην πρώτη και δεύτερη ακριβότερη κατηγορία τιμών βάσει της ανάλυσης της Euromonitor (βλ. ***Ενότητα: Τιμές λιανικής πώλησης***), δηλαδή από £7 και πάνω. Είναι ευνόητο, επομένως, ότι η έμφαση δίνεται στην ποιότητα του προϊόντος και όχι στην τιμή.

Αναφορικά με την **<u>πρόσβαση στην αγορά,</u>** ο παραγωγός που θέλει να διαθέσει το προϊόν του έχει τις εξής οδούς:

Α) **Ανεύρεση αντιπροσώπου/εισαγωγέα ή/και διανομέα/χονδρεμπόρου**. Συνιστάται για παραγωγούς με μικρή ή μέτρια παραγωγή, χωρίς επιτόπια παρουσία στην αγορά. Η παρουσία επιτόπιου συνεργάτη είναι σημαντική για την τοποθέτηση του προϊόντος στο ράφι ή σε ένα κατάλογο κρασιών ενός εστιατορίου ή wine bar.[14]

Β) **Απευθείας πώληση σε λιανέμπορους (off-trade**). Συνήθως επιτυγχάνεται μόνο από μεσαίους και μεγάλους παραγωγούς, ή σε περιπτώσεις που ο αγοραστής συνδυάζει δραστηριότητες χονδρικής και λιανικής (π.χ. μεγάλοι χονδρέμποροι κρασιών που διαθέτουν φυσικά καταστήματα ή καταστήματα στο διαδίκτυο).

Γ) **Απευθείας πώληση μέσω διαδικτύου (distance-selling)** με την απαραίτητη προϋπόθεση εγγραφής στις βρετανικές αρχές για την καταβολή του οφειλόμενου ΕΦΚ.

Το παρακάτω διάγραμμα περιγράφει συνοπτικά τα διαθέσιμα κανάλια πρόσβασης.

[13] Για παράδειγμα, σε κατάλογο για τους πιο σημαντικούς sommeliers στο ΗΒ, περιλαμβάνονται 2 Έλληνες στην πρώτη δεκάδα. https://www.thedrinksbusiness.com/2019/03/top-10-most-powerful-sommeliers-in-london-2019/

[14] Από το 2017, η πώληση αλκοόλ από εταιρεία (π.χ. χονδρέμπορος) σε άλλη εταιρεία στο ΗΒ απαιτεί την εγγραφή της εταιρείας στο Alcohol Wholesaler Registration Scheme (AWRS), που έχει στόχο την ιχνηλασιμότητα και την εταιρική ευθύνη για την ποιότητα των διακινούμενων αλκοολούχων ποτών. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων εταιρειών ανέρχεται σε περίπου 7.000.

Διάγραμμα 1: Κανάλια Διανομής για το Κρασί στο ΗΒ

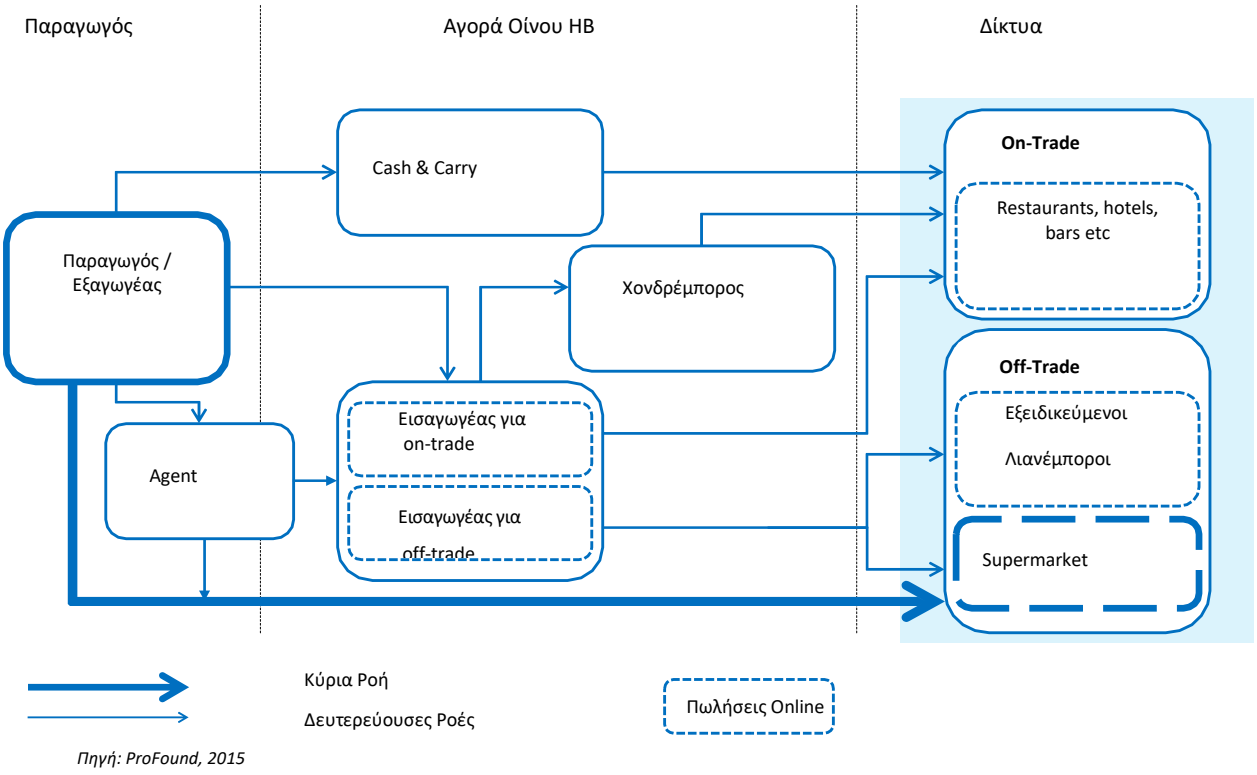

Πηγή: ProFound, 2015

Μη εξαντλητικός κατάλογος εισαγωγέων/διανομέων/λιανεμπόρων παρατίθεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 33: Κατάλογος εισαγωγέων/διανομέων/λιανέμπορων ελληνικών κρασιών στο ΗΒ

Εταιρεία	WEBSITE	Κύκλος Εργασιών	Ελληνικά Οινοποιεία
TESCO PLC	https://www.tesco.com/groceries/en-GB/shop/drinks/wine/all	57.491.001.344	Kourtaki
SAINSBURYS SUPERMARKETS LIMITED	https://www.sainsburys.co.uk/shop/gb/groceries/beer-wine-and-spirits-/wine?fromMegaNav=1	28.455.999.488	GWC Kourtaki
ASDA STORES LIMITED	https://groceries.asda.com/dept/drinks/wine-prosecco-champagne/_/102523	21.951.799.296	BG Spiliopoulos
WM MORRISON SUPERMARKETS PLC	https://groceries.morrisons.com/browse/beers-wines-spirits-103120/wine-champagne-152226	17.262.000.128	Cavino
MARKS AND SPENCER PLC	https://www.marksandspencer.com/c/wine-shop?OmnitureRedirect=WINE	10.698.200.064	Argyros
Waitrose Limited (JOHN LEWIS PARTNERSHIP PLC)	https://www.waitrosecellar.com	6.296.699.904	Thymiopoulos, EOS Samos, GWC, Tsantali
COSTCO WHOLESALE UK LIMITED	https://www.costco.co.uk/Wines-Spirits-Beer/c/cos_22	2.360.148.992	
Matthew Clark Bibendum Limited (ex-Conviviality PLC)	https://www.matthewclark.co.uk	1.059.620.992	Strofilia
Majestic Wine Warehouses	www.majestic.co.uk	299.300.992	Domaine Lyrarakis

Ltd			
Kingsland Drinks Group Limited	https://www.kingsland-drinks.com/	282.995.008	Creta Olympias, Cavino
Berry Bros. & Rudd Limited	http://www.bbr.com/	169.794.000	Domaine Lyrarakis
BB&R Limited (Field, Morris and Verdin)	http://www.fmv.co.uk/	156.667.008	Domaine Lyrarakis
BB&R LTD	http://www.bbr.com/	156.667.008	Domaine Lyrarakis
Enotria Winecellars Ltd.	https://www.enotriacoe.com/	150.038.576	Ktima Kyr-Yianni
Boutinot Limited	http://www.boutinot.com/	136.922.032	Papagiannakos
Venus Wine and Spirits Merchants PLC	www.venusplc.com	102.211.984	Tsantali
INTERNATIONAL EXHIBITION CO-OPERATIVE WINE SOCIETY LTD	https://www.thewinesociety.com/	82.032.000	Semeli, Thymiopoulos, Skouras
ADNAMS PLC	https://www.adnams.co.uk	78.918.000	EOS Samos
Amathus Drinks PLC	http://www.amathusdrinks.com/	54.778.560	Avantis Estate, Vrynioti
Bibendum Wine Ltd	www.bibendum-wine.co.uk	52.349.000	Santo Wines
Novum Wines (Hallgarten Wines,Limited)	http://www.hdnwines.co.uk/	50.276.056	Alpha Estate, Gaia Wines, Idaia Winery, Domaine Gerovassiliou, Monemvasia Estate,, Ktima Biblia Chora, Manolesakis Estate, Thiasos
VIRGIN WINE ONLINE LIMITED	https://www.virginwines.co.uk/	39.888.000	Bizios, Vassaltis
John & Pascalis Limited	www.johnpasc.co.uk	34.860.264	
ALLIANCE WINE COMPANY LTD	http://www.alliancewine.com/	32.023.706	Vassaltis Vineyards, Bizios Estate, La Tour Melas, T-Oinos
Les Caves De Pyrene Limited	http://www.lescaves.co.uk/lescaves-welcome	25.669.384	Georgas Family
E I Wines Limited (Ehrmanns Wines)	www.ehrmannswines.co.uk	21.398.820	Tsantali
HEDONISM DRINKS LTD	https://hedonism.co.uk/	20.743.252	Gaia, Argyros, Vassaltis, Zafeirakis, Karamolegos, Papagiannakos, Markovitis
TANNERS (SHREWSBURY) LTD	https://www.tanners-wines.co.uk/	20.497.876	Skouras, Argyros, Diamantakos
THE REAL GREEK	www.therealgreek.com	18.139.000	
Jeroboams Shops Ltd	https://jeroboamstrade.co.uk/	15.487.310	Skouras, Moraitis
BABLAKE WINES LIMITED	http://www.bablakewines.co.uk/	13.927.499	Avantis Estate, Vrynioti
Uncorked Ltd	https://www.uncorked.co.uk	3.040.597	Alpha Estate, Gaia Wines, Domaine Gerovassiliou
Eclectic Wines (The Kitchen Table Wine Co. Ltd)	http://eclecticwines.co.uk/	550.613	Hatzidakis, Karamolegos , EOS Samos, Thymiopoulos, Skouras , Semeli, Tetramythos, Moraitis, Gentilini, Terra Olympus Karavitakis, Acroterra, Anatolikos
Agora Greek Delicacies	http://agoragreekdelicacies.co.uk		Cair / Tsantali / Lafkiotis / Santo Wines / Retsina Malamatina / Nemea Coop / Glinavos /
Ambrosia Quality Food	www.ambrosiaqualityfood.co.uk		Retsina Malamatina / Nestor Winery
Borders Wines Ltd	https://borderswines.co.uk		Avantis Estate, Ktima Kyr-Yianni, Thymiopoulos, Skouras, Porto Carras, Santo Wines, Tetramythos, Karamolegos, EOS SAMOS, Moraitis, Boutari, Bizios, Tselepos, Vassltis, Cavino, La Tour Melas
Cellar Door Wines Limited	https://cellardoorwines.co.uk/#		La Tour Melas, Gaia, Kamara Estate, Minos-Miliarakis Winery
Champagne Warehouse Ltd	https://winerascals.com/		Skouras, Karavitakis, Kamara

t/a Wine Rascals			
Clark Foyster Wines Limited	http://www.clarkfoysterwines.co.uk/		Estate Argyros, Oenops, Estate Strofilia, Diamantakos, Karydas, Foundis, Domaine Zafeirakis
DAVY & CO LTD	https://www.davywine.co.uk/		Argyros
Erik Laan Fine Wines Limited	https://thevineking.com/pages/about-us		La Tour Melas
Fine Wine Company Limited	https://www.thefinewinecompany.co.uk		Santo Wines. Ktima Kyr-Yianni, La Tourr Melas, Bizios, Vassaltis, T-Oinos
Fratelli Greci Finest Foods Ltd.	http://www.fratelligreci.com		
GENERAL WINE AND LIQUOR COMPANY LTD	http://www.thegeneralwine.co.uk/		Bizios, La Tour Melas, Papaioannou, Moraitis, Skouras, Pavlidis
Grecian Foods Limited	http://www.grecianfoods.co.uk/		Boutari, Lantides, Tsantali, GWC-Kourtaki
Indigo Wines	www.indigowine.com		Markovitis
LEA & SANDEMAN COMPANY LIMITED	https://www.leaandsandeman.co.uk/		Semeli
MAIDENHEAD WINE COMPANY LIMITED	http://www.maidenheadwine.co.uk		Monemvasia Winery
Maltby & Greek Wholesale	www.maltbyandgreek.com		Alpha Estate, Domaine Karanika, Domaine Sigalas, Domaine Spiropoulos, Ktima Kokotou, Ktima Vouvrvoukeli, Rouvalis Winery, Mylonas Winery, T-OINOS, Santo Wines, Domaine Kalathas, Volacus, Douloufakis, Chimera, Robola, Nopera, Chatzivaritis, Domaine Zafeirakis, Kikones
Marathon Food Ltd.	www.marathonfood.co.uk		Malamatina, Hatzimichali
Noel Young Wines Ltd	https://www.nywines.co.uk		Alpha Estate, Argyros, Diamantakis, Georvassiliou, Papagiannakos, Gaia, Gentilini, Karamolegos, Ktima Biblia Chora, Bizios, La Tour Melas, Lyrarakis, Moraitis, Strofilia
Ross Wines	https://www.winesforvegetarians.co.uk		Bizios, La Tour Melas, T-Oinos
RWM HOLDINGS LTD	http://www.robersonwine.com/		Strofilia, Bizios, La Tour Melas, Zafeirakis, Argyros, Lrarakis, Semeli, Oenops, Hatzidakis, T-Oinos
S. Aspris & Son Ltd.	www.aspris.co.uk		Boutari, D. Kourtakis S.A. (GWC), Ktima Lantides, Lykos Winery, Tsantali
Salonica Ltd.	http://www.salonicawines.co.uk/		Cavino, Robola Coop, Chrisochoou
Slurp Wine Company Limited	https://www.slurp.co.uk/		kyr-yianni, eos samos, papagiannakos, idaia winery, gerovassiliou, Ktima Biblia Chora
Soho Wine Supply Limited(The)	https://www.sohowine.co.uk		La Tour Melas, Bizios, Kourtaki, Gaia, Vassaltis
South Bistro (Scotland) LTD.	https://www.exelwines.co.uk/		kyr-yianni, alpha estate, Gaia, Gerovassiliou, Monemvasia
Southern Wine Roads Limited	www.southernwineroads.com		Papaioannou, Babatzim, Palivou Estate, Ktima Dalamara, Aivalis Winery, Skouras, Theodorakou Winery, Bosinakis, Tetramythos, Moraiti Winery, Zitsa Winery, Tatsis, Anatolikos, Methymneos, Barafakas, Gavalas, Grampsas, Melissinos, Limnos, Papargyriou, Vakakis, Glinavos, Aoton
Spirited Wines & Co Limited	http://www.spiritedwines.co.uk/		Gerovassiliou Estate, Gaia Winery
TAMAR SELECTIONS LIMITED	https://www.vindependents.co.uk/		Diamantakis
The Butlers Wine Cellar Limited	https://www.butlers-winecellar.co.uk/		PAPAGIANNAKOS, ARGYROS

THE GREAT WESTERN WINE COMPANY LTD	https://www.greatwesternwine.co.uk/		Kir-Yianni
The Greek Delicatessen LTD	www.thegreekdeli.com		Mediterra (Creta Olympias) / Nico Lazaridi / Karamitros / Pavlidis / Papagiannoulis / Ampeloeis / Porto Karras
The Oxford Wine Company Limited	http://www.oxfordwine.co.uk/		Vassaltis Vineyards, La Tour Melas
The Surrey Wine Cellar Limited	www.thesurreywinecellar.co.uk		Bizios, La Tour Melas, Nopera, Papaioannou, Vassaltis
The Wine Reserve Ltd	info@thewinereserve.co.uk		La Tour Melas, Bizios, T-Oinos, Lyrarakis, Vassaltis
The Wine Twit Ltd	https://thewinetwit.com/		La Tour Melas, Nopera, T-Oinos, Papaioannou, Bizios
THE WRIGHT WINE COMPANY LTD	http://www.wineandwhisky.co.uk/		Tsantali, Diamantakos, Lyrarakis, Papagiannakos, Gerovassiliou, Argyros, Hatzidakis
Theatre of Wine Limited	www.theatreofwine.com		Tetramythos, Thymiopoulos, Gentilini, Hatzidakis, EOS Samos, Oikonomou, Semeli, Ariousios, Monemvasia Winery
Tivoli Wines Limited	www.tivoliwinescheltenham.co.uk		Bizios, La Tour Melas, Gerovassiliou, Gaia
Turton Wines Ltd	https://www.turtonwines.co.uk/		Douloufakis, Tsantali, Monemvasia Winery
Vivino			
Whirly Wines Limited	http://whirlywine.co.uk/category/greece/		Cavino
Wimbledon Wine Cellar	www.wimbledonwinecellar.com		Vassaltis Vineyards, Bizios Estate, La Tour Melas, Nopera
Woodwinters Wines & Whiskies Limited	https://www.woodwinters.com		Karamolegos, Diamantakis, Papagiannakos

Πηγή: Γρ. ΟΕΥ Λονδίνου

ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της αγοράς οίνου

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει ένα από τα πιο «αυστηρά» καθεστώτα ειδικού φόρου κατανάλωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό αποτελεί μέρος της στρατηγικής της κυβέρνησης για τη μείωση της κατά κεφαλήν κατανάλωσης αλκοόλ.

Οι βρετανικοί κανονισμοί για την εμπορία κρασιών στο ΗΒ ακολουθούν, επί του παρόντος, τους κανονισμούς της ΕΕ και μπορούν να αναζητηθούν στον ιστότοπο:

https://www.gov.uk/guidance/wine-trade-regulations

Οι προδιαγραφές και κανονισμοί για το κρασί είναι αρμοδιότητα της Αρχής Προδιαγραφών Τροφίμων. Μέσω του ιστοτόπου της παρέχονται χρήσιμες σχετικές πληροφορίες.

Οδηγός για την οινική νομοθεσία :

https://www.food.gov.uk/business-industry/winestandards/lawguide

Οδηγός για την εισαγωγή οίνων:

https://www.food.gov.uk/business-industry/winestandards/wine-imports

Οδηγός για την σήμανση οίνων:

https://www.food.gov.uk/business-industry/winestandards/wine-labelling. Περιλαμβάνει τους οίνους που παράγονται στο Η.Β., την Ε.Ε. και τις Τρίτες χώρες, καθώς και τις λεπτομέρειες που πρέπει να αναγράφονται στη φιάλη.

Οι συντελεστές του ΕΦΚ στο ΗΒ είναι από τους υψηλότερους εντός της ΕΕ και ιδιαίτερα από εκείνους της γειτονικής Γαλλίας, γεγονός που δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για διασυνοριακές πωλήσεις και παράνομες δραστηριότητες. Η έρευνα του Συνδέσμου Εμπόρων Οίνου & Οινοπνευματωδών του Ηνωμένου Βασιλείου (Wine & Spirits Trade Association) αναφέρει ότι οι διασυνοριακές πωλήσεις κρασιού έχουν αυξηθεί σταθερά και μπορεί να ανέρχονται στο 15-20% της συνολικής αγοράς του οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Το κρασί υπόκειται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης και Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ). Ο ΦΠΑ είναι 20%. Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τον ειδικό φόρο κατανάλωσης σε μια σειρά από τύπους κρασιού, όπως ισχύουν από την 1/2/2019. Ανακοινώσεις για το ύψος αυτών γίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών, κατά την κατάθεση του ετήσιου προϋπολογισμού στη Βουλή.

Κατηγορίες οίνου βάσει αλκοόλης κατ'όγκο (ABV)	**ΕΦΚ ανά 100L**
Οίνος: > 1.2% & < 4% abv	£91,68
Οίνος: > 4% & < 5.5% abv	£126,08
Οίνος: > 5.5% & < 15% abv	£297,57
Οίνος: > 15% & < 22% abv	£396,72

Οίνος: > 22% abv	£28,74/λίτρο καθαρής αλκοόλης
Αφρώδης Οίνος: > 5.5% & < 8.5% abv	£288,10
Αφρώδης Οίνος: >8.5% & < 15% abv	£381,15

Στην πράξη, τα περισσότερα κρασιά κατατάσσονται στην τρίτη κατηγορία, με τον ΕΦΚ ανά φιάλη να ανέρχεται σε £2,23.

2. Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό

Το θεσμικό πλαίσιο και ιδίως η φορολογική πολιτική έχει σημαντική επίπτωση στην αγορά οίνου, καθώς η συνεχής άνοδος του ΕΦΚ αποτελεί ισχυρό αντικίνητρο για την κατανάλωση οίνου. Εάν μάλιστα ληφθεί υπόψη ότι ο ΕΦΚ στο κρασί αυξάνεται ταχύτερα σε σχέση με εγχωρίως παραγόμενα οινοπνευματώδη, όπως η μπίρα ή το τζιν, η επίπτωση είναι ακόμη σημαντικότερη λόγω της υποκατάστασης.

Η κυβέρνηση έχει θέσει υπό συζήτηση πιθανές φορολογικές πολιτικές για την παροχή κινήτρων κατανάλωσης προϊόντων με χαμηλότερη περιεκτικότητα αλκοόλ, καθώς και αλλαγές στη σήμανση με αναγραφή των θερμίδων (ενέργειας) ανά 100 γραμμάρια, ή/και της περιεκτικότητας αλκοόλ ανά ποτήρι ή δοχείο, ή/και προειδοποιήσεις για την υγεία. Πολιτικές, όπως το Minimum Unit Pricing ή οι επίσημες ανακοινώσεις για τις συνιστώμενες ποσότητες κατανάλωσης επηρεάζουν άμεσα την κατανάλωση.

Η Σκωτία, για παράδειγμα, στην οποία παρατηρούνται υπερβολικά υψηλά επίπεδα κατανάλωσης οινοπνεύματος από τον πληθυσμό, εισήγαγε από 1.5.2018 την Ελάχιστη Τιμή Μονάδας (Minimum Unit Pricing, MUP) ως μηχανισμό για την αύξηση της τιμής των φθηνών αλκοολούχων προϊόντων υψηλής περιεκτικότητας σε αλκοόλ.[15] Η MUP ορίστηκε σε 50 πέννες ανά μονάδα αλκοόλ. Αν και για το κρασί η εκτιμώμενη επίπτωση είναι περιορισμένη (οδηγεί σε ελάχιστη τιμή φιάλης 4,5 λίρες), αναμένεται μεσοπρόθεσμα να επηρεάσει την καταναλωτική συμπεριφορά ευνοώντας οινοπνευματώδη χαμηλότερης περιεκτικότητας σε αλκοόλ. Αντίστοιχο μέτρο θα εφαρμοστεί στην Ουαλία[16] από το καλοκαίρι του 2019, ενώ διεξάγεται, επίσης, συζήτηση για την υιοθέτηση του μέτρου και στην Αγγλία.[17]

Επίσης, τον Ιανουάριο του 2016, η βρετανική κυβέρνηση άλλαξε τη συνιστώμενη ανώτατη εβδομαδιαία κατανάλωση αλκοόλ για τους άνδρες από 21 μονάδες αλκοόλ σε 14 ανά εβδομάδα. Μία μονάδα αλκοόλ μετριέται ως 10 ml ή 8 γραμ. καθαρής αλκοόλης. Αυτό ισούται με ένα ποτήρι ουίσκι 25 ml (ABV 40%), ή μισό πρότυπο ποτήρι (175ml) για κόκκινο κρασί (ABV 12%), δηλαδή 7 ποτήρια κόκκινο κρασί την εβδομάδα.

Είναι, ακόμη, ασαφές εάν η επικείμενη Έξοδος του ΗΒ από την ΕΕ θα δώσει μεγαλύτερο βαθμό ελευθερίας για την εφαρμογή ρυθμίσεων που θα αυξάνουν την προστιθέμενη αξία του κλάδου εντός της χώρας (π.χ. ενίσχυση εγχώριας αμπελουργίας).

[15] https://www2.gov.scot/Topics/Health/Services/Alcohol/minimum-pricing
[16] https://researchbriefings.parliament.uk/ResearchBriefing/Summary/SN05021
[17] https://www.ft.com/content/f2b0adea-52dc-11e8-b3ee-41e0209208ec

Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση – προσφορά

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την προσφορά οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι εν πολλοίς κοινές για την προσφορά σε όλο τον κόσμο. Πρωταρχικά, όπως για κάθε αγροτικό προϊόν, οι εσοδείες κάθε χώρας/περιοχής σε κάθε αμπελουργική περίοδο δεν είναι σταθερές, καθώς εξαρτώνται από τις μετεωρολογικές συνθήκες, τυχόν ασθένειες, ενώ υπάρχει και η ευρύτερη μεταβλητή της κλιματικής αλλαγής, η οποία σε βάθος χρόνου μπορεί να αλλάξει τον παγκόσμιο αμπελουργικό χάρτη. Ένα παράδειγμα, άλλωστε, είναι και η βρετανική παραγωγή οίνου που έχει αναπτυχθεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, και λόγω του θερμότερου κλίματος τις τελευταίες δεκαετίες.

Η προσφορά, εξαρτάται, επίσης από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες και τυχόν δασμούς/ποσοστώσεις που έχουν επιβληθεί. Η υποτίμηση της στερλίνας μετά το δημοψήφισμα για το Brexit μετέβαλε την ελκυστικότητα της βρετανικής αγοράς, αλλά και την ελκυστικότητα προμηθευτριών χωρών που μπορούν να τιμολογούν σε στερλίνα, ευρώ, δολάριο κ.ο.κ. Επίσης, η Έξοδος του ΗΒ από την ΕΕ μπορεί να καταστήσει τα κρασιά εκτός ΕΕ περισσότερο ανταγωνιστικά, αν υπάρξει πολιτική ίσης δασμολογικής αντιμετώπισης από τη βρετανική Κυβέρνηση.

Τέλος, οι συνθήκες της αγοράς μπορούν να επηρεάσουν την προσφορά, ιδίως όταν η αγορά, όπως η βρετανική, είναι αρκετά σημαντική για τους παραγωγούς. Ενδεικτικό παράδειγμα είναι η απαίτηση της βρετανικής αγοράς, κυρίως από τις μεγάλες αλυσίδες λιανικής, για εισαγωγή οίνου σε χύμα μορφή και εμφιάλωση του οίνου επιτοπίως. Επίσης, οι καταναλωτικές προτιμήσεις αναμφίβολα στρέφουν τους παραγωγούς σε προσαρμογή των τεχνικών καλλιέργειας, ώστε να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις.

Αναφορικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση, η γενική οικονομική κατάσταση και ιδίως το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών είναι πολύ σημαντική παράμετρος για τη βρετανική αγορά που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη σε θέματα τιμών. Το επικείμενο Brexit έχει επηρεάσει σε κάποιο βαθμό την καταναλωτική δαπάνη, ιδίως λόγω των αυξημένων τιμών μετά την υποτίμηση. Επίσης, η πολιτική της κυβέρνησης, φορολογική (ΕΦΚ) και μη (MUP-συνιστώμενες ποσότητες), επηρεάζει την κατανάλωση, καθώς οι βρετανοί έχουν υψηλό βαθμό ανταπόκρισης σε κυβερνητικές συστάσεις και σε πολιτικές που επηρεάζουν τις δαπάνες τους. Τέλος, σημαντικός παράγοντας είναι οι κάθε φορά διαμορφούμενες καταναλωτικές προτιμήσεις που μπορεί να συνδέονται είτε άμεσα με το κρασί (προώθηση, marketing, διαφήμιση, επηρεαστές αγοράς οίνου) είτε έμμεσα, π.χ. λόγω γενικότερων αλλαγών στις προτεραιότητες στον τρόπο διαβίωσης και διατροφής.

Εν προκειμένω, οι τάσεις της βρετανικής αγοράς δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές για την κατανάλωση οινοπνευματωδών. Με την εξαίρεση των αφρωδών οίνων, η κατανάλωση είναι μειούμενη ενώ ενισχύεται η τάση για πλήρη αποχή από το αλκοόλ ως μέρος ενός πιο υγιεινού τρόπου ζωής. Παρόλα αυτά, περίπου 2/3 ενήλικες καταναλώνουν κρασί αρκετά συχνά, δίνοντας έμφαση στη σχέση αξίας/τιμής, στην ποιότητα, στην ευκολία επιλογής και αγοράς, στον πειραματισμό με νέες ποικιλίες και περιοχές και γενικότερα στην απόκτηση νέων εμπειριών μέσα από οινογευσιγνωσίες, μαθήματα και οινοτουρισμό.

Οι αλλαγές των καταναλωτικών προτιμήσεων αντανακλώνται στην αγορά. Στο δίκτυο off-trade ενισχύονται κατηγορίες που είτε προσφέρουν χαμηλές τιμές (εκπτωτικές αλυσίδες), είτε ευκολία (convenience stores, online) είτε ποικιλία και προσωποποιημένη υπηρεσία (ανεξάρτητες κάβες, online). Αντίστοιχα, στο on-trade είναι δημοφιλή τα pop-wine bars, τα wine clubs και τα premium εστιατόρια που συνδυάζουν ποιότητα, ποικιλία και νέες εμπειρίες με τη διοργάνωση μαθημάτων, γευσιγνωσιών κ.ά..

Επίσης, η διαφοροποίηση του προϊόντος ως απαίτηση της αγοράς είναι ήδη παρούσα με ευρεία ποικιλία κρασιών με επιθυμητές ιδιότητες (Vegan, Low Alcohol, Biodynamic κ.ο.κ.) και σε διαφορετικές συσκευασίες και σημάνσεις (labelling). Η διαφοροποίηση έχει ως στόχο να καλύψει τις απαιτήσεις των καταναλωτών και να προσελκύσει νέους, δημιουργώντας νέες περιστάσεις κατανάλωσης και

ενθαρρύνοντας την κατανάλωση πιο premium προϊόντων. Αυτό, ασφαλώς, απαιτεί καλή κατανόηση των καταναλωτών οίνου και των αναγκών τους, προκειμένου να προσδιοριστούν τα κίνητρα που θα προσελκύσουν νέους και θα αποκομίσουν μεγαλύτερη αξία από τους υφιστάμενους αγοραστές οίνων.

Εν είδει ανακεφαλαίωσης, το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει συνοπτικά τους παράγοντες και τις τάσεις που επηρεάζουν την προσφορά και τη ζήτηση της αγοράς οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο.

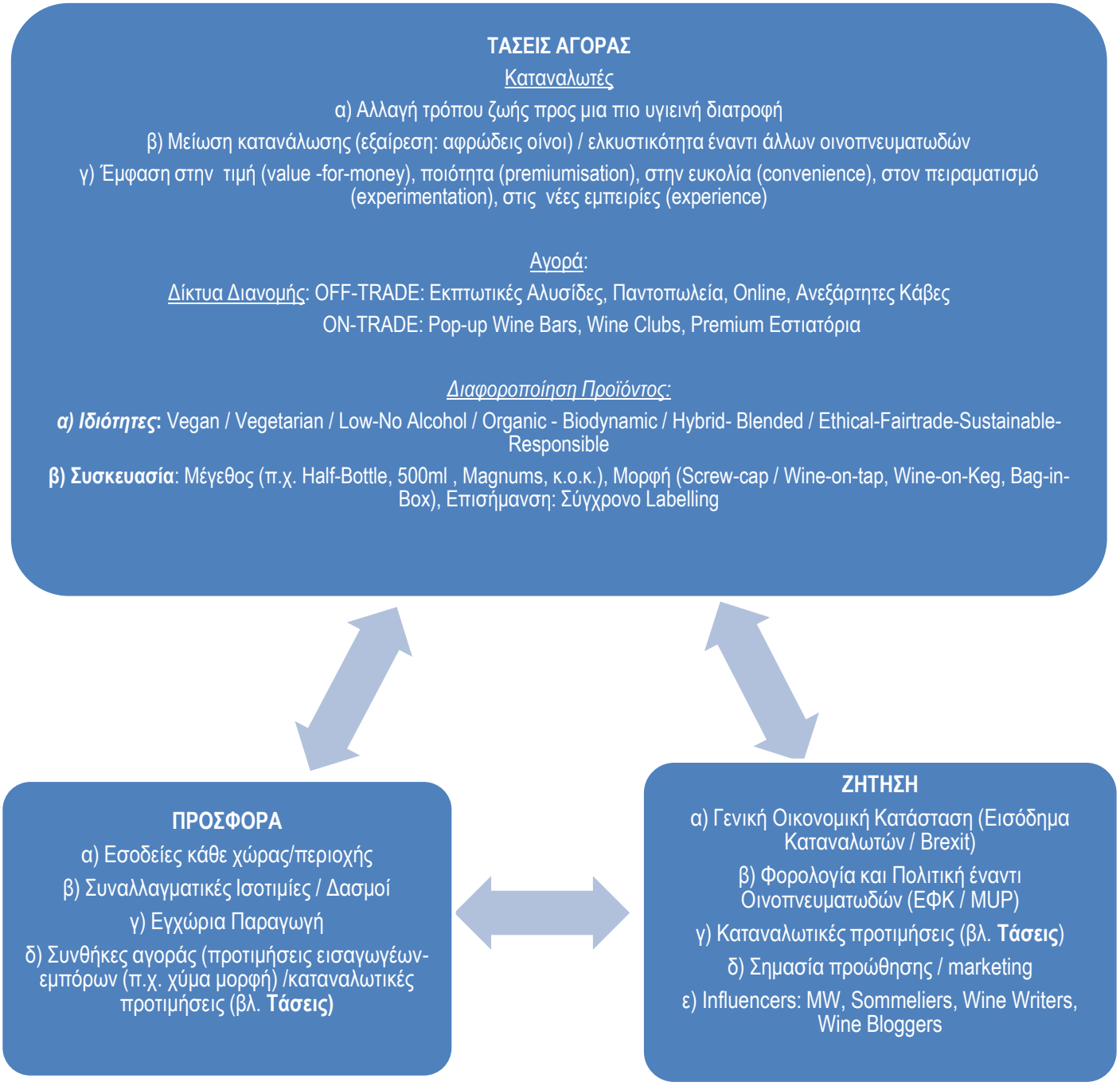

2. Προοπτικές ελληνικών οίνων

Δεδομένης της διάρθρωσης της ελληνικής αμπελο-οινικής παραγωγής, οι περισσότερες ευκαιρίες για το ελληνικό κρασί εστιάζονται στους εισαγωγείς οι οποίοι καλύπτουν την εξυπηρέτηση των high-end ανεξάρτητων καταστημάτων και το λιγότερο ευαίσθητο στις τιμές τομέα της μαζικής εστίασης. Οι καταναλωτές έχουν μεγαλύτερη επίγνωση των ποικιλιών και κρασιά από λιγότερο γνωστές ποικιλίες σταφυλιών και περιοχές στην Ευρώπη κερδίζουν σε δημοτικότητα. Η προώθηση μιας ποικιλίας με μια περιφερειακή ιστορία που αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία των οινοπαραγωγών είναι γενικά πιο εύκολα κατανοητή και αποδεκτή απ' ό,τι στο παρελθόν.

Από την άλλη πλευρά, ο ανταγωνισμός στη βρετανική αγορά οίνου είναι ιδιαίτερα έντονος και θα ενταθεί ακόμα περισσότερο λόγω της Εξόδου του ΗΒ από την ΕΕ. Για τη διατήρηση του μεριδίου και περαιτέρω ανάπτυξή του θα απαιτηθεί ένα πολυετές σχέδιο προώθησης του ελληνικού οίνου στη βρετανική αγορά με τη χρησιμοποίηση εξειδικευμένων τεχνικών marketing, πραγματοποίηση οινογευσιγνωσιών σε τακτά διαστήματα, χρηματοδότηση επισκέψεων αγοραστών και influencers σε ελληνικά οινοποιεία στην Ελλάδα, συσχέτιση του ελληνικού οίνου με το ευρύτερο τουριστικό και πολιτιστικό προϊόν που προσφέρει η Ελλάδα. Η πραγματοποίηση μιας ετήσιας εκδήλωσης οινογευσιγνωσίας για επαγγελματίες όπως έγινε κατά την περίοδο 2014-2017 είχε θετική αποδοχή τόσο στο κοινό που απευθύνθηκε, όσο και στους εδώ εισαγωγείς ελληνικού οίνου. Κρίνεται ότι μια τέτοια εκδήλωση μπορεί να αποτελέσει τη βάση της εκστρατείας προώθησης στη βρετανική αγορά και να πλαισιώνεται από παρεμφερείς προωθητικές ενέργειες, όπως αυτές που αναφέρθηκαν παραπάνω. Η συμμετοχή σε εκθέσεις, όπως η London Wine Fair, μπορεί, επίσης, να συμβάλλει θετικά στο στόχο αυτό.

Σε κάθε περίπτωση, απαιτείται συνέπεια και αξιοπιστία στην ποιότητα και την ποσότητα του προϊόντος. Ιδανικά, θα πρέπει να αναπτυχθεί η μοναδικότητα του προϊόντος (Unique Selling Point, USP), όπως ασυνήθιστη προέλευση, ποικιλία, ιστορίες παραγωγής / περιοχής, βιωσιμότητα / βιολογική καλλιέργεια ή άλλη πιστοποίηση. Οι ανεξάρτητοι έμποροι κρασιού μπορούν να προσεγγιστούν καλύτερα μέσω ενός εισαγωγέα που ειδικεύεται στην αγορά off-trade. Για τους μικρούς παραγωγούς ενδείκνυται η εύρεση εισαγωγέα με ηλεκτρονικό κατάστημα που προσφέρει κρασιά από λιγότερο γνωστές χώρες. Τα ηλεκτρονικά καταστήματα αποτελούν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα κανάλια λιανικής πώλησης για οίνους εξαιρετικής ποιότητας, καθώς προσφέρουν χώρο για την παροχή πληροφοριών για το προϊόν, όπως την ιστορία του οινοποιείου ή τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προϊόντος.

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Ποσότητες οίνου προς κατανάλωση στο ΗΒ, 2008-2018 7
Πίνακας 2: Πωλήσεις οίνων στο ΗΒ βάσει όγκου, στοιχεία 2016 8
Πίνακας 3: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: Σε όγκο, 2012-2017 9
Πίνακας 4: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή συνολικού όγκου 2012-2017 9
Πίνακας 5: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: Σε Αξία 2012-2017 10
Πίνακας 6: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή συνολικής αξίας 2012-2017 10
Πίνακας 7: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): Όγκος 2012-2017 11
Πίνακας 8: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): % μεταβολή όγκου 2012-2017 11
Πίνακας 9: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): Αξία 2012-2017 11
Πίνακας 10: Πωλήσεις οίνων ανά κατηγορία – Κρύα αγορά (off-trade) και ζεστή αγορά (on-trade): % μεταβολή αξίας 2012-2017 11
Πίνακας 11: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: Σε όγκο 2017-2021 12
Πίνακας 12: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή όγκου 2017-2022 12
Πίνακας 13: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: Σε αξία 2017-2022 13
Πίνακας 14: Πρόβλεψη πωλήσεων οίνων ανά κατηγορία: % μεταβολή αξίας 2017-2022 13
Πίνακας 15: Ροές Διεθνούς Εμπορίου Οίνου (HS 2204), ΗΒ, 2005-2018 (επιλεγμένα έτη) 15
Πίνακας 16: Εισαγωγές οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο, 1996-2018 (επιλεγμένα έτη) 16
Πίνακας 17: Εισαγωγές οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο ανά χώρα εισαγωγής και μορφή αποστολής, 1996-2018 (επιλεγμένα έτη)* 17
Πίνακας 18: Εισαγωγές εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου στο Ηνωμένο Βασίλειο ανά χώρα προέλευσης σε Αξία και Όγκο (HS: 220421), 1996-2018 (επιλεγμένα έτη) 18
Πίνακας 19: Μεταβολές στις εισαγωγές εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου ανά χώρα στο ΗΒ σε Αξία και Όγκο, 1996-2018 19
Πίνακας 20: Μερίδια εισαγωγών εμφιαλωμένου ήρεμου οίνου ανά χώρα, 1996-2018 20
Πίνακας 21: Εισαγωγές αφρωδών οίνων ανά χώρα (Δασμ. κλάση 220410), 1996-2018 21
Πίνακας 22: Πωλήσεις οίνων ανά δίκτυο διανομής, 2017, Αξία σε εκ. λίρες 25
Πίνακας 23: Πωλήσεις οίνων στο κανάλι off-trade, 2017, Αξία σε εκ. λίρες 25
Πίνακας 24: Πωλήσεις οίνων στο κανάλι on-trade, 2017 26
Πίνακας 25: Αξία πωλήσεων σε αλυσίδες λιανικής ανά κατηγορία οίνου, 2017 26
Πίνακας 26: Μέσες τιμές πώλησης off-trade και on-trade, 2017-2018 28
Πίνακας 27: Κατηγοριοποίηση ανά εύρος λιανικής τιμής φιάλης 750 ml σε Σ-Μ, 2016 & 2017 29
Πίνακας 28: Πωλήσεις ερυθρού οίνου ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017 30
Πίνακας 29: Πωλήσεις λευκού οίνου ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017 30
Πίνακας 30: Πωλήσεις ροζέ οίνου ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017 30
Πίνακας 31: Πωλήσεις άλλων αφρωδών οίνων ανά κατηγορία τιμής: % όγκου (Off-trade) 2012-2017 30
Πίνακας 32: Ελληνικές εξαγωγές οίνων (ανά 8ψήφια Δασμ. κλάση), 1996-2018 (επιλεγμένα έτη) 31
Πίνακας 33: Κατάλογος εισαγωγέων/διανομέων/λιανέμπορων ελληνικών κρασιών στο ΗΒ 33